

Juni 2018 / 42. ÅRGANG / NR. 2

BUDSTIKKEN

ÅRSBERETNING 2017

Bedre sundhed til Redekvinder på tværs af landet

Nye omsorgstilbud i Kontaktcentret

Politisk fokus på gråzoneprostitution

FORMANDSBERETNING 2017-2018

Af *Connie Yilmaz Jantzen*, formand for
KFUKs Sociale Arbejdes landsbestyrelse

Hvis jeg som indledning til beretningen skal fremhæve et særligt kendetegn ved KFUKs Sociale Arbejde, så er det, at vi altid har været villige til at gå forrest og se behov for hjælp i tide, så man kan nå at gribe ind. Derfor følger vi også de sociale udviklingstendenser i samfundet tæt, så vi har fingeren på pulsen i forhold til, hvor og hvordan der er behov for vores indsats.

Prostitution på nye måder

Så sent som i efteråret 2017 roste Børne- og Socialminister Mai Mercado KFUKs Sociale Arbejde og RedenUng for at gå forrest, når det drejer sig om at sætte gråzoneprostitution på dagsordenen. Det skete på vores konference om sugardating og gråzoneprostitution på Nationalmuseet i november 2017.

Sugardating kan lyde uskyldigt, men der er tale om et aldersmæssigt og på anden vis ulige forhold, oftest seksuelt, og hvor det økonomiske aspekt er det bærende i

forholdet, også selv om det kun er den ene part, der har den opfattelse. Når det drejer sig om gråzoneprostitution, ser ingen af parterne det typisk som prostitution, også selv om der foreligger en konkret aftale eller en forventning om, at der vil ske en modydelse i forhold af gaver, indgang på diskoteker eller anerkendelse. Ikke desto mindre kan sugardating og gråzoneprostitution have alvorlige konsekvenser, især for de sårbare unge. Mange bliver afhængige af pengene, intimiteten eller bekræftelsen. Vi ønsker derfor, at der sættes meget mere fokus på socialt udsatte og psykisk sårbare unge, som ser ud til at være særligt udsatte, når det drejer sig om gråzoneprostitution.

RedenUng har foreløbig resulteret i følgende anbefalinger, som blev fremlagt på konferencen i november:

- **Der skal fokus på konsekvenserne af sugardating** og ikke fokuseres så meget på, om der er tale om prostitution eller ej. Voksne skal turde tale med unge om sugardating, gråzoneprostitution og prostitution, og fagfolk skal klædes ordentligt på til at kunne tale med de unge om sex, grænser og sugardating.

- **Sugardating er digitalt.** Unge præsenteres for sugardating via sociale medier og internettet - ofte via tilfældigheder. Grænserne er anderledes på nettet end i virkeligheden. Vi skal have fokus på, at de unge ikke er digitale indfødte men skal lære at begå sig på nettet. Derfor er der brug for, at unge bliver mere bevidste om deres - og andres grænser. Det kan vi hjælpe med gennem undervisningsmaterialet Gråzoner, der kan anvendes i skoler, ungdomsuddannelsen og i konfirmandundervisningen.

- **Drenge sugardater også** - men overses fuldstændig i debatten. De fleste tænker automatisk "hun", når man taler om sugardating eller prostitution, men faktisk er der flere drenge end piger, der sælger sex. Og drengene kan ikke identificere sig med de nuværende sociale tilbud. RedenUng er rådgivning for både piger og drenge.

Der er brug for mere viden på området, så vi kan få fokus på konsekvenserne af sugardating og gråzoneprostitution på langt sigt. Der er brug for flere undersøgelser og mere forskning. RedenUng har her i foråret 2018 modtaget henvendelser

BUDSTIKKEN

udgives af KFUKs Sociale Arbejde

Redaktion:

Helle Jarlmoose (ansvarshavende),
Pernille Kjær Jessen og Trine K.W.
Samuelsen

Henvendelser bedes rettet til:
post@kfuksa.dk

KFUKs Sociale Arbejde
www.kfuksa.dk

LANDSBESTYRELSE:

Formand:

Connie Yilmaz Jantzen, Brønshøj

Næstformand:

Lisbeth Trinskjær, Bagsværd

Kasserer:

Olaf Ingerslev, Hellerup

Medlemmer:

Anne Marie Boile Nielsen, Hvidovre
Annette Brynøl, Odense
Merete Dige, Frederiksberg
Ina Winther Groth, Borup
Birgitte Thyssen, Frederiksberg
Malene Brandt, Valby
Gitte Berle Falsig, Højbjerg

HOVEDKONTOR:

Helle Jarlmoose, generalsekretær,
tlf. 3525 4462, hj@kfuksa.dk

Tina Bresson, regnskabschef,
tlf. 3525 4468, tb@kfuksa.dk

Susanne Exner, indsamlingschef,
tlf. 3525 4466, se@kfuksa.dk

Pernille Kjær Jessen, kommunikations-
ansvarlig, tlf. 3525 4461, pkj@kfuksa.dk

Anne Dyppel, regnskabsmedarbejder,
tlf. 3525 4464, ad@kfuksa.dk

Elisabeth Lumbye, lønassistent,
tlf. 3525 4469, el@kfuksa.dk

Trine K.W. Samuelsen, organisations-
og marketingkoordinator,
tlf. 3525 4463, tks@kfuksa.dk

Marie Louise Kiring Løvingreen,
udviklingschef, tlf. 3525 4465,
ml@kfuksa.dk

Marianne Brask, genbrugskonsulent,
tlf. 3526 3033, mb@kfuksa.dk

Bent Pedersen, økonomimedarbejder,
tlf. 3176 3986, bp@kfuksa.dk

Caroline Volther, metodekonsulent,
tlf. 3171 0810, cv@kfuksa.dk

Mayke van der Kamp, akademisk
medarbejder, tlf. 31274932, mk@kfuksa.dk

KONTAKTADRESSER:

KFUKs Sociale Arbejde
Niels Hemmingsens Gade 10, 2. sal
1153 København K
tlf. 3526 3033 kl. 10-14
post@kfuksa.dk
giro 4440-8170037

Reden København, København V
Forstander: Kira West, kbh@reden.dk

Reden International, København V
Forstander: Kira West
info@redeninternational.dk

Reden Odense, Odense C
Leder: Mette Guul
odense@redenodense.dk

Reden Aalborg, Aalborg
Daglig leder: Jeanette Dam Kaastrup,
jk@redenaalborg.dk

Reden Aarhus, Aarhus C
Leder: Anders Sørensen, as@reden.dk

Lindevangen

Frederiksberg
Forstander: Søren Romar
Daglig leder: Annette Mainz
post@lindevangen.dk

Lærkehøj

Frederiksberg
Forstander: Søren Romar
Daglig leder: Mikael Christiansen
mail@laerkehoej.dk

Kontaktcentret Vesterbro, København V
Forstander: Tine Thaning
post@kontaktcentret.dk

KFUKs Sociale Arbejdes Krisecenter,
tlf. 2519 2100, kontakt@kfukkc.dk

TopGenbrug, Istedgade 57,
1650 København V, tlf. 3324 0469
Man-fre. 12-17

Reden Genbrug, Odense, Overgade 46,
5000 Odense C, tlf. 2020 1002
Man-tir 12-17. Ons-tor 10-17. Fre 12-17. Lør 10-14

Reden Genbrug, Aalborg, Danmarksgade 21,
9000 Aalborg, tlf. 2020 5026
Man-fre 11-17. 1. lørdag i måneden 10-13

Vestergades Genbrug, Vestergade 14,
7600 Struer, tlf. 9785 5500
Man-fre 9.30-17. Lør 9.30-12.30

fra to forskere, der vil lave et forskningsprojekt om gråzoneprostitution og forebyggelse sammen med RedenUng. Det er interessant, og vi ser det som en mulighed for at sikre større viden på dette vigtige område.

Vi må ikke glemme de udenlandske kvinder i prostitutionsmiljøet

Som en del af satspuljeaftalen 2017 blev rammerne for en ny handleplan mod menneskehandel besluttet i efteråret. Planen løber i perioden 2019-2021. I den nye handlingsplan er der afsat bevilling til Reden International, til Mødestedet samt geografisk spredt krisecenter tilbud inden for samme økonomiske ramme – og umiddelbart med samme forventninger til serviceniveauet. Reden International fortsætter samarbejdet om Mødestedet med Center Mod Menneskehandel og vil fortsat være afhængige af private fonde til at finansiere øvrige indsatser, dvs. det opsøgende arbejde, Natcaféen, Tirsdagsklinikken m.m.

Menneskehandel er komplekst. Medier og kampagnofilm fremstiller ofte fortællingen om bagbundne kvinder, bedøvede og smidt bag i en kassevogn på vej op gennem Europa. Uden mulighed for at handle eller have indflydelse på deres eget liv og skæbne. På den anden side hører vi om kvinder fra Afrika og Thailand, der frivilligt rejser til Danmark for at sælge sex til mænd på gaden og fra bordeller rundt om i landet for at tjene penge til dem selv og deres familie i hjemlandet. Midt imellem er et stort grumset landskab af aftaler, afpresning, brudte løfter, gæld, vold, trusler og håb og drømme om en bedre fremtid. Uanset hvor på skalaen kvinderne befinder sig er de meget sårbare og udsatte, når de opholder sig ulovligt i Danmark – og har krav på hjælp. Der skal findes nye og bedre løsninger.

Desværre er der ikke lagt op til væsentlige ændringer i muligheder og rettigheder for de udenlandske kvinder, fx længere udrædningsfase og refleksionsperiode, som KFUKs Sociale Arbejde og Reden International har anbefalet. Men vi vil fortsat arbejde videre for nye muligheder omkring sundhed, udlændingepolitik, politiet mm. med flere forskellige politiske aktører.

Rederne får sundhedsklinikker

I august 2017 blev et nyt landsdækkende sundhedsprojekt for udenlandske kvinder

i prostitution skudt i gang på tværs af Reden International, Reden Odense og Reden Aalborg. Formålet med projektet er at give flere udenlandske kvinder i prostitution adgang til basale, gratis og anonyme sundhedsydelser; herunder specifikt muligheden for at blive testet for seksuelt overførte sygdomme. Projektet udfolder sig forskelligt i de tre landsdele alt efter behov, samt hvilke tilbud der i forvejen eksisterer. I Reden International er der oprettet et mobilt sundhedstilbud, hvor sygeplejerske og socialarbejdere kører ud og tilbyder tests for seksuelt overførte sygdomme og rådgivning på massageklinikker og bordeller i Storkøbenhavn og Nordsjælland. I Reden Odense har man etableret en sundhedsfaglig klinik med et frivilligt team af læger sideløbende med det opsøgende arbejde. I Reden Aalborg findes allerede et velfungerende sundhedstilbud, så her ligger fokus på opsøgende arbejde på stripkubber og barer i Aalborg centrum. Projektet løber frem til december 2018 og er finansieret af TrykFonden.

Kvinder i prostitution er også voldsudsatte

Vold mod kvinder er ikke et nyt fænomen, men det er et sørgeligt faktum, at der langt fra er pladser nok på landets krisecentre til de kvinder, der opsøger hjælp på et krisecenter. KFUKs Sociale Arbejde driver to krisecentre – et i regi af Reden International for udenlandske kvinder, der har behov for beskyttelse, mens de venter på en forberedt hjemsendelse, og et §109 krisecenter, der er et krisecenter med særlig kompetence i forhold til prostitutionsrelateret vold, hvor kvinder kan bo med deres børn. Det vil sige, at man ikke kan være i aktivt misbrug eller have en ubehandlet psykiatrisk lidelse, når man bor her, fordi det skal være et sted, hvor der også er trygt at være for kvindernes børn. Krisecentret har eksisteret i knap 1 ½ år, der er fuld belægning og fortsat stor søgning. Man er i fuld gang med at forsøge at få flere frivillige ind i arbejdet på krisecentret – målet er ikke nødvendigvis mange frivillige, men de skal inddrages i det omfang, de kan støtte kvinderne og det faglige arbejde.

KFUKs Sociale Arbejde håber i det kommende år at kunne åbne et krisecenter i Odense med en ny målgruppe. Vi kan se, at der er behov for et krisecenter, der kan

Kvinder i prostitution og misbrug er ekstremt voldsudsatte og har ligesom andre kvinder behov for et sted, hvor man kan opholde sig sikkert og fri for fysisk og psykisk vold.

rumme de kvinder, som kommer i Rederne – det vil sige kvinder, der har et aktivt misbrug, og som muligvis også har en eller flere ubehandlede psykiatriske problemstillinger. Kvinder i prostitution og misbrug er ekstremt voldsudsatte og har ligesom andre kvinder behov for et sted, hvor man kan opholde sig sikkert og fri for fysisk og psykisk vold. Der er pt i Danmark ikke et døgnbemandet krisecenter tilbud for disse kvinder, og vi kan se fra arbejdet med kvinderne i Rederne, at behovet er der, og at det er stort.

Udviklingen i hjemløshed går den forkerte vej

Hjemløsheden er ifølge VIVE, Det nationale forsknings- og analysecenter for Velfærd, steget i løbet af de sidste 10 år, og specielt er hjemløsheden blandt unge stigende. Det er en meget bekymrende udvikling. Vi oplever det konkret fra herbergerne på Frederiksberg, Lindevangen og Lærkehøj, hvor de over en længere periode har oplevet et større antal unge under 25, som er hjemløse. Lindevangen råder over 8 såkaldte akutboliger, som er små lejligheder beregnet til unge mellem 18 og 25 år, men de oplever, at antallet slet ikke opfylder behovet. Og de unge ER udsatte, selvom man ikke nødvendigvis kan se det på dem. Det er unge mennesker, såkaldte sofasurfere, der overnatter hos venner og på gaden, og unge der er kendetegnet ved at have psykiske problemer, hashmisbrug, ofte kort skolegang og er uden beskæftigelse her og nu. Ofte er de "på vej ud i noget", er misbrugende, men de opfatter ikke sig selv som misbrugere.

Disse unge skal ikke bo på et herberg – de skal ud i egen bolig med den rette støtte.

Det kan fx være en bostøtteordning, som vi kender det fra Lindevangen, men det kunne også være meget relevant at etablere et kontaksted for unge. Et sted, hvor man ville kunne tilbyde den unge rådgivning og hjælpe med at koordinere fx kontakten til det offentlige eller andre relevante instanser.

Kontaktcentret Vesterbro kan nikke genkendende til udviklingen og dens konsekvenser. Hjemløshed er ikke blot et symptom eller kulminationen på sociale problemer. Hjemløshed skaber også grobund for nye udfordringer blandt sårbare og socialt udsatte unge. I Kontaktcentret har man en lang erfaring for, at misbrug, fattigdom samt psykisk og fysisk udsathed er en del af hverdagen. Kontaktcentret har et ønske om at udvikle nye tilbud målrettet socialt udsatte og sårbare unge. Man har (næsten) faciliteterne, så et mål er at kunne udvide de eksisterende tilbud til også at omfatte de sårbare unge og kunne tilbyde netværk til unge, der er i risikogruppen, uanset køn.

KFUKs Sociale Arbejde er intet uden sine frivillige ... Men skal vi styrke os som civilsamfundsaktør, så betyder antallet af vores frivillige og medlemmer noget.

Behov for nye boligformer

Reden Aarhus har en drøm om at etablere et boligtilbud på den del af grunden, der ikke er bebygget. KFUKs Sociale Arbejde har finansieret et skitseprojekt udarbejdet af arkitektfirmaet Frost Larsen, der også har tegnet selve værestedet og nat-hjemmet. Vi arbejder nu på at finde finansiering til byggeriet.

De udsatte miljøer er ofte domineret af

mænd, og mange hjemløse kvinder undgår herberger og natcafeer af angst for overgreb og vold. Antallet af hjemløse kvinder har ligget stabilt i mange år, men er nu i stigning. Vi oplever, at kvinder udskrives "til gaden" fra sundhedssystemet, hvor vi har begrænset mulighed for at hjælpe. Der mangler specialiserede og fleksible tilbud i trygge rammer, som kan rumme aktive misbrugere. Det kunne være i form af kombinerede plejeboliger og udskrivningsboliger. Hvis vores målgruppe skal kunne rummes i almindelige boligselskaber, fx i opgangs-fællesskaber, kræver det socialfaglig støtte i form af botræning, netværksdannelse og tilbud om aktivitet. For KFUKs Sociale Arbejde vil udviklingen af nye boformer og metodeudvikling på dette område være et indsatsområde fremover.

Ny strategiplan for de kommende år

Landsbestyrelsen har efter omfattende drøftelser i hele organisationen vedtaget en ny strategiplan 2017-2020. KFUKs Sociale Arbejde skal de næste tre år være kendt som civilsamfundsaktør, fortaler og innovator. Vi har igennem mange år haft rollen som fortaler – eller socialpolitisk vagthund – for de mest udsatte mennesker i Danmark. Vi arbejder imod udstødelse, diskrimination og stigmatisering, og vi skal fortsat være den organisation i Danmark, der ved mest om prostitution og de skadevirkninger, der følger af prostitution. Det betyder, at vi arbejder proaktivt blandt andet politisk og i pressen for at sikre, at vi bliver hørt, så udsatte menneskers interesser bliver varetaget på lige fod med andre borgeres.

Vi nyder stor respekt for vores evne til at være på forkant med bedre og flere tilbud til de mennesker, der har behov for vores hjælp. Som innovator er det vores opgave hele tiden at udvikle vores arbejde og vores egen socialfaglighed. Jeg håber, at eksemplerne, som vi har givet her ovenfor på nye tiltag og planer, viser, at vi er i fuld gang med at være innovative og igangværende, når vi ser nye behov.

Vi skal udvikle vores rolle som civilsamfundsaktør

Vi er og har altid været en vigtig civilsamfundsaktør, men det er en rolle, vi til stadighed skal udvikle på. Vi skal fortsætte med at være en værdibaseret organisation med en livskraftig frivilligkultur. KFUKs

Sociale Arbejde er intet uden sine frivillige – det viser organisationens historie med al tydelighed. Men skal vi styrke os som civilsamfundsaktør, så betyder antallet af vores frivillige og medlemmer noget.

Derfor har vi brug for at styrke det frivillige og folkelige engagement i vores arbejde – endnu mere. Vores ambition er, at frivillig involvering har en naturlig plads i alt vores arbejde. Ikke for at slække den faglige indsats – men for at supplere dem, der hvor det giver mening for vores brugere. Det ser vi talrige eksempler på rundt omkring i vores institutioner, fx i Rederne og på krisecentrene. Frivilligheden tilbyder vores brugere noget unikt – en medmenneskelig relation, som ligger direkte i forlængelse af vores værdier. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at rette en hjertelig tak til alle dem, som allerede yder en stor frivillig indsats i KFUKs Sociale Arbejde.

I 2017 markerede vi KFUKs Sociale Arbejdes 70 års jubilæum. Vi er en organisation i stærk udvikling med nye initiativer, nye fagområder, nye mennesker og nye opgaver.

Der er en ordentlighed i KFUKs Sociale Arbejde, som jeg sætter stor pris på. En god organisationskultur. Der er stadig plads til, at man kan være uenige og diskutere ting, men det er ofte de diskussioner, der danner basis for udvikling. Organisationen har de seneste år fået et fagligt løft. Metode, dokumentation og bevidsthed om, hvordan vi arbejder med vores målgrupper. Og vi er i stadig stigende grad blevet én organisation – det kan man mærke, når vi mødes på tværs. Der er en meget positiv stemning og en gejst, og folk vil gerne hinanden på tværs af de forskellige grene af arbejdet. Vi er en organisation med en stærk rygrad. Og med rygraden mener jeg, at vi er bevidst om og stolte af vores historie, kultur og værdier.

Civilsamfundsorganisationerne har behov for en nødvendig balance mellem værdier og kvalitet. Det gælder også for KFUKs Sociale Arbejde. Ingen kommuner eller stat vil betale for gode værdier, hvis vi ikke også leverer en kvalitetsindsats i vores arbejde. Omvendt, hvis vi bare har fokus på kvaliteten og glemmer værdierne, så er vi reduceret til velfærdsleverandør på linje med kommuner og andre aktører. Der vil vi noget mere – vi vil begge dele.

En udsat kvindes behov for hjælp, omsorg og tryghed er ikke kun til stede i dag- og aften timerne. Sulten, angsten og dæmonerne sniger sig ligeså ofte ind om natten, og måske endda oftere. Når det sker, er Reden Odenses dør åben, også selvom klokken er 04 om natten. Men ingen nætter i Reden er ens – sådan fortæller Kirstine Grau og Vinnie Bakmand, der begge er faste nattevagter i Reden Odense.

NÅR MØRKET FALDER PÅ

Af Line Buus Mohr, kommunikationsmedarbejder, Reden Odense

Reden Odenses nattilbud forløber fra midnat til kl. 8 næste morgen, hvor kvinderne kan henvende sig, hvis de har behov for en varm seng, et måltid mad,

en fortrolig snak eller bare et kram og blive set, som den de er. I Reden Odense er natten bemandet af to nattevagter, hvoraf den ene nattevagt sover i det tidsrum, hvor der er ro i Reden.

I løbet af år 2017 har Reden Odense oplevet en betydelig stigning i antallet af kvinder, der benytter sig af Redens nattilbud.

"Når kvinderne træder ind af døren, hilser vi dem altid velkommen ved fornavn. De er mennesker, der alle har noget med sig, men jeg ser dem ikke som anderledes end alle andre, og de er stadig unikke individer," fortæller Kirstine og uddyber: "Kvinderne bliver påmindet om, at de er

noget specielt, uanset om de kommer og bytter værktøj (betegnelse for kanyler og sprøjte) eller henter kondomer." Noget Vinnie er helt enig i: "Vi er ikke i tvivl om, hvorfor kvinderne henvender sig i Reden (en henvisning til kvindernes sociale problematikker), men det er ikke det, der er vores hovedfokus, når vi møder kvinden," fortæller hun.

Denne unikke tilgang er en af Reden Odenses fornemste opgaver, uanset om kvinden henvender sig anonymt eller præsenterer sig ved navn – deres sociale problematik skal ikke overskygge, hvem de er som person.

Et frirum

Det frirum, Reden kan skabe, kan også give plads til kvindernes sårbarhed. "Vi accepterer også – og det skal kvinderne vide – at det er okay at være ked af det og ikke have overskud. Ude i miljøet kan det være utrygt eller meget privat at vise den sårbarhed," fortæller Kirstine og uddyber: "Flere af kvinderne fortæller, at hvis de

opholder sig steder, hvor der også er mænd, er de bange for at blive antastet, overfaldet eller voldtaget, så der kan de slet ikke give slip. Så det tror jeg helt sikkert, er en af de vigtigste opgaver, vi har – sikkerheden, der gør, at de kan give slip."

Her kan natte timerne især have en særlig betydning, da roen kan føre trygheden og tilliden med sig. Her mener både Vinnie og Kirstine, at det har en betydning, at der om natten kun er én vågen medarbejder.

For tiden oplever Vinnie og Kirstine, at de i høj grad møder kvinder med psykiske problematikker i natte timerne men også kvinder, der sælger seksuelle ydelser i gaden omkring Reden Odense, og kvinder med misbrugsproblematikker ringer på døren. Dog fremhæver Vinnie og Kirstine kvinder med psykiske udfordringer af en særlig grund, da de oplever, at de kvinder, der har psykiske problematikker, ændrer karakter om natten, at det kommer mere til udtryk. "Angsten og utrygheden bliver langt større om natten," fortæller Vinnie.

REDE ODENSE

REDE ODENSE

Reden Odense har siden 1990 fungeret som et anonymt værested for socialt udsatte kvinder over 18 år. Dengang hed værestedet "Dueslaget" og blev etableret i en gammel brevuekatalysator på Ridehusgade i Odense.

I 1997 indgik Reden Odense driftskontrakt med Odense Kommune og flyttede til lokaler i Pjentedamsgade, som Odense Kommune stillede til rådighed.

Reden har til formål at lindre og forbedre livssituationen for kvinder, der er havnet i en svær situation for eksempel pga. stof- og alkoholmisbrug, prostitution, psykisk sygdom, fattigdom eller hjemløshed.

Hovedformålet er at reducere kvindernes skadesvirkninger. Den indebærer, at kvinderne i Reden har mulighed for at få varm mad, en ren seng, bad, få udleveret kondomer, rene kanyler, eller blot slappe af i rolige og trygge omgivelser.

Som noget forholdsvist nyt tilbyder Reden Odense på ugentlig basis forskellige indendørs og udendørs aktiviteter til kvinderne. Aktiviteterne medvirker til, at kvinderne får nogle gode sociale oplevelser og opbygger en tro på egne evner.

I 2017 havde Reden Odense 179 kvindelige brugere.

En anden kultur

Men ér Reden anderledes om natten?

"Jeg oplever, at der er en anden kultur om natten. Jeg er i hvert fald enormt bevidst om, at kvinderne er mere sårbare i nattetimerne, og der skal ikke nær så meget til, at det vælter for en kvinde. De er mere sensitive," fortæller Kirstine, hvilket Vinnie bakker op om. "Nogle af kvinderne har en hård facade, men det er som om, de lader den facade falde om natten. Det betyder, at vi nogen gange kan have helt andre samtaler med dem om natten," uddyber hun.

Samtalerne kan blandt andet omhandle, hvad kvinderne oplever i miljøet, hvad der gør dem utrygge men også grænsesætninger i forhold til deres prostitutionsadfærd, mens andre samtaler handler om kvindernes barn-dom, og hvad de kommer fra, hvilket hos nogle kvinder leder til spørgsmål om, hvorfor de reagerer og tænker, som de gør. Hvorfor stoler jeg ikke på andre mennesker? Hvorfor tror jeg, alle mennesker er forfærdelige? Og hvorfor tror jeg, at ingen vil mig det godt? Noget Vinnie beskriver som en form for mental oprydning. "Det kan være samtaler, hvor kvinderne er nødt til at give slip på nogle ting, og hvor der bliver ryddet op i nogle fortællinger. Det betyder også, at der kan komme andre sider af kvinden frem," fortæller Vinnie.

Tydelige rammer og gode kollegiale makkerpar

Men der er samtidig behov for tydelige rammer i nattetimerne og en klar grænsesætning.

"Vi har meget nonverbal kommunikation," fortæller Vinnie, og Kirstine uddyber: "Det betyder, at vi aflæser hinanden enormt hurtigt, hvilket kan afhjælpe mange konflikter. Vi kan nå at stoppe tingene, inden det går galt, for jeg er ikke i tvivl om, hvornår Vinnie har brug for, at jeg træder ind i stedet." For kvindernes sociale problematikker slipper dem ikke, selvom det bliver nat. Og for mange af kvinderne er det særligt i nattetimerne, at mareridt om tidligere oplevelser sniger sig ind og forstyrrer roen og søvnen. "Roen kan betyde, at det der gør ondt blusser op. Når kvinderne er ude i miljøet, er de hele tiden distraheret," forklarer begge nattevagter.

Nattevagterne er derfor også meget afhængige af den tryghed, der er i at kunne tilkalde hinanden, når den vågne nattevagt i nattetimerne står alene med en kvinde, der kan være grænsesøgende eller psykotisk. Som Vinnie forklarer: "Når vi er

"Nogle af kvinderne har en hård facade, men det er som om, de lader den facade falde om natten. Det betyder, at vi nogen gange kan have helt andre samtaler med dem om natten."

to medarbejdere, kan vi sammen være med til at holde kvinderne inden for rammerne men også bruge hinanden til at aflaste. Seks timer er lang tid, hvis man har en kvinde, der bliver ved med at gå lige til grænsen," og hun uddyber yderligere: "Det handler om vores tryghed i det, og vi er ikke blege for at sige højt til hinanden, at vi skal passe på hinanden. Vi er derfor også opmærksomme på at bruge hinanden, selvom den ene af os er inde og sove."

"Det afgørende er, at kvinderne er trygge, og at vi ser dem som det menneske, de er. Det er en unik person, der træder ind af døren med et navn, og det er det, vi forholder os til. De står ikke til ansvar for os, og de kan få lov til at sige det, der ligger dem på sinde, men de ved også, hvor grænsen går – hertil og ikke længere," lyder det samstemmende fra Kirstine og Vinnie afslutningsvist.

Og Reden ér et frirum med plads til glæde, tryghed, tillid, fortvivlelse, savn og ikke mindst omsorg – også om natten. "Vi kan ikke gå ind og redde kvinderne og fjerne dem fra det, de kommer fra, men vi kan give dem en lille smule livskvalitet i det øjeblik, de kommer ind, og vi kan snakke om deres drømme og ønsker," fastslår Kirstine.

REDEN AALBORG VOKSER OG UDVIKLER SIG

Af Jeanette Dam Kaastrup,
leder af Reden i Aalborg

Vores primære fokus har været at fortsætte med at opkvalificere Redens faste tilbud om gratis og anonym åben rådgivning, terapi, sundhedsklinik, café og sociale aktiviteter samt at forsætte det relationsskabende arbejde og at få skabt kontakt til Redens primære målgruppe: Mennesker, der ofte – eller bare en gang i mellem – har eller har haft sex for penge, husly eller andet, samt deres pårørende.

Fra 2016 til 2017 har vi registreret en stigning i antal brugere fra 102 til 151 personer. Ud af de 151 personer, Reden havde kontakt til i 2017, var 142 kvinder og 9 mænd. I alt er Reden blevet besøgt 964 gange i året, der er gået.

I 2017 har der fortsat været fokus på

udvikling af Redens tilbud, herunder blandt andet minikursus for afhjælpning af underlivssmerter ved en uddannet fysioterapeut samt en selvhjælpsgruppe. Der har ligeledes været fokus på fortsat etablering af vores frivilligteam og opkvalificering af hele medarbejdergruppen med støtte fra Offerfonden.

Vi har i 2017 igangsat et nyt østeuropæisk projekt i samarbejde med Aalborg Kommune samt et nyt nationalt sundhedsprojekt med fokus på udenlandske kvinder generelt sponsoreret af Tryk-Fonden.

Derudover har vi fortsat vores thailandske projekt, og vi har igangsat et nyt EXIT prostitutionsprojekt, et nyt Peer-to-Peer projekt, og som de øvrige Reder har vi også haft fokus på at opkvalificere vores metode og funktionaliteten i Danjournal via Metodeprojektet, alle projekter finansieret af statslige puljer.

Reden Aalborg har udover ovenstående

REDEN AALBORG

Reden Aalborg åbnede i 2014.

I 2017 søgte 151 mennesker hjælp i Reden Aalborg, i alt var der besøgt 964 gange.

Reden Aalborg tilbyder gratis og anonymt hjælp til kvinder og mænd, der sælger eller har solgt seksuelle ydelser for penge, husly, materielle goder eller andet.

Reden Aalborg arbejder gennem:

- Rådgivning og vejledning
- Sundhedsklinik bemandet af frivillige læger
- Psykologhjælp: individuelle forløb og gruppeforløb gennem Svanegruppen
- Café og sociale aktiviteter
- Bruger-til-bruger støtte
- Selvhjælpsgruppe

også været finansieret af driftsmidler fra Aalborg Kommune og drives herudover af støtte fra fonde, legater samt andre private donationer. Udover ovennævnte støtter kan også nævnes tilskud fra OAK Foundation og Spar Nord Fonden.

Vi har i Reden Aalborg gang i mange projekter, og der er mange bolde i luften. Heldigvis har vi også fået flere medarbejdere til at gribe boldene igen, da vi i 2017 har ansat to nye medarbejdere, herunder endnu en socialrådgiver og en østeuropæisk kulturmedarbejder. Ved udgangen af 2017 var vi i alt 5 ansatte, 2 konsulenter og 20 frivillige.

Der er sket meget i 2017, og der er ingen tvivl om, at 2018 bliver endnu et spændende år for Reden Aalborg med flytning til nye og større lokaler, der kan rumme alle vores aktiviteter, en lokal bestyrelse i Aalborg, nye projekter og med endnu mere udvikling.

Udenlandske kvinder i prostitution i Danmark kæmper med nogle anderledes problemer end de danske kvinder, vi møder i Rederne. Kvinderne er især fra Nigeria og Østeuropa, og de lever ofte meget isoleret fra andre dele af samfundet end prostitutionsmiljøet. En del af kvinderne er ofre for menneskehandel, og de har ikke særlig gode muligheder for at søge støtte – enten fordi de er ulovligt i Danmark, eller fordi de er bange for myndigheder og/eller deres bagmænd.

SUNDHEDSARBEJDET OG DEN SOCIALE INDSATS GÅR HÅND I HÅND I REDEN INTERNATIONAL

Af Mads Andersen Høj, ledelseskonsulent,
Rederne København

I Reden International har de udenlandske kvinder et frirum, hvor de udover socialt samvær kan få støtte og rådgivning. I 2017 har Reden International gjort en stor indsats for at styrke sundhedsarbejdet for kvinderne.

Integreret sundheds- og social indsats

Selv om de udenlandske kvinder er i en meget udsat og isoleret position, så har de ikke adgang til det danske sundhedssystem. Selv ved akut sygdom – hvor alle mennesker ellers har ret til behandling – tør de sjældent opsøge en læge eller tage på hospitalet af frygt for at blive sendt tilbage til deres hjemland.

Derfor søger mange til Reden International, hvor de kan få hjælp på sundhedsklinikken eller blive hjulpet videre til det etablerede sundhedssystem.

Sundhedsarbejdet i Reden International har samtidig et socialfagligt formål. Om tirsdagen tester Reden Internationals sygeplejerske kvinderne for seksuelt overførte sygdomme og rådgiver om prævention. Men udover at give kvinderne bedre redskaber til at forstå deres krop og passe på den, så er test og rådgivning også med

til at skabe en god og tillidsfuld relation til kvinderne. I størstedelen af 2017 har der været både en socialrådgiver og en sygeplejerske i klinikken. De har fokuseret på både sundhed og sociale problemer, så den socialfaglige rådgivning og brobygning til andre tilbud er blevet integreret i arbejdet. Muligheden for at hjælpe kvinderne videre til både sundhedsfaglige og sociale indsatser er en vigtig del af tanken bag klinikken.

Test om natten

I 2017 er sygeplejersken også begyndt at tilbyde test i Reden Internationals Natcafé for dermed at skabe kontakt til nogle af de kvinder, der ikke kender til klinikken. Målgruppen er især de unge, nyankomne kvinder fra Nigeria, som kan have svært ved at navigere i den fremmede verden, de befinder sig i.

Det har været en stor succes, og flere af kvinderne vælger at dukke op i klinikken den efterfølgende tirsdag for også at blive testet for klamydia og gonorré. Kvinderne efterspørger nu aktivt muligheden for at blive testet i Natcaféen, og de socialfaglige medarbejdere bruger lejligheden til at fortælle kvinderne om tilbuddene til Mødestedet og klinikken om tirsdagen.

Opsøgende sundhedsarbejde

I 2017 fik Reden International en projektbevilling fra TrykFonden, som har været

med til at sikre driften af klinikken frem til udgangen af 2018. Men bevillingen har desuden gjort det muligt at udvide aktiviteterne og styrke det opsøgende sundhedsarbejde. Det betyder, at Reden Internationals sygeplejersker og socialfaglige medarbejdere i højere grad også kan komme ud til de kvinder, der arbejder i escort eller på bordeller. Medarbejderne tager ud på klubber og klinikker i København, og de opsøger bordeller uden for København. Fra det opsøgende arbejde startede i oktober til udgangen af 2017 er der skabt kontakt til 89 kvinder på massageklinikker og bordeller (primært thai).

Projektet er landsdækkende, så medarbejdere fra Reden Odense og Reden Aalborg deltager også i det opsøgende sundhedsarbejde i deres lokalområder.

Ude på klinikker og bordeller er det især sundhedsarbejdet og tilbud om test for seksuelt overførte sygdomme, der er omdrejningspunktet i indsatsen. De udenlandske kvinder har også her dårlig kontakt med sundhedsvæsenet, og de har stor gavn af, at sundhedstilbuddet kommer ud til dem.

Et vigtigt element i det opsøgende sundhedsarbejde er imidlertid også at udvide kendskabet til Reden Internationals mødested og skabe kontakt til kvinderne, så de evt. kan opsøge hjælp eller rådgivning, hvis de får behov for det.

REDEN INTERNATIONAL

Reden International blev stiftet i 2003 og driver i dag en række forskellige indsatser for udenlandske kvinder i prostitution:

Mødestedet MØS er et rådgivningscenter og værested, der tilbyder udenlandske kvinder i prostitution et frirum, rådgivning, juridisk vejledning m.m. I mødestedet er der også en sundhedsklinik. MØS er finansieret af Satspuljen og drives i samarbejde med Center mod Menneskehandel.

Natcaféen er åben torsdag, fredag og lørdag nat. Her kan udenlandske kvinder i prostitution bl.a. få en pause fra gaden, socialt samvær og støtte til at få hjælp til de problemer, de kæmper med. I 2017 kom der i gennemsnit 47 forskellige kvinder pr. nat. Natcaféen er finansieret af OAK Foundation.

Sundhedsklinikken om tirsdagen tester kvinderne for seksuelt overførte sygdomme og rådgiver om prævention og anatomi. 234 kvinder har opsøgt klinikken i 2017, hvilket svarer til i gennemsnit 5 kvinder pr. åbning. Klinikken drives i dag bl.a. med støtte fra TrygFonden.

Reden Internationals Krisecenter er et tilbud til kvinder, der ønsker hjælp til at komme ud af handelsforhold. Kvinderne kan bo på krisecentret og modtage støtte, sundhedstilbud og undervisning og andre aktiviteter. Krisecentret har i alt 12 pladser til rådighed. I hele 2017 var der indskrevet 63 forskellige kvinder på krisecentret. Krisecentret er finansieret af handlingsplanen mod menneskehandel.

NYT LANDSDÆKKENDE SUNDHEDSPROJEKT I REDERNE

Af Maja Øllegaard Nielsen, sundhedsfaglig koordinator, Reden International

I august 2017 blev et nyt landsdækkende sundhedsprojekt for udenlandske kvinder i prostitution skudt i gang på tværs af Reden International, Reden Odense og Reden Aalborg. Formålet med projektet er at give flere udenlandske kvinder i prostitution adgang til basale, gratis og anonyme sundhedsydelser; herunder specifikt muligheden for at blive testet for seksuelt overførte sygdomme.

Desuden er formålet, at der via den kontakt, der skabes i sundhedstilbuddet, også orienteres og rådgives om kvindernes muligheder og rettigheder i Danmark, og at der brobygges til de allerede eksisterende tilbud i Rederne.

Projektet udfolder sig forskelligt i de tre landsdele alt efter behov samt hvilke tilbud, der i forvejen eksisterer i områderne. I Reden International er der oprettet et mobilt sundhedstilbud, hvor sygeplejersker og socialarbejdere kører ud og tilbyder tests for seksuelt overførte sygdomme og rådgivning ude på massageklinikker og bordeller i Storkøbenhavn og Nordsjælland. Desuden er der som et pilotprojekt startet opsøgende arbejde på escort-området i København, hvor medarbejderne tager kontakt til kvinderne telefonisk via escort-annoncer.

I Reden Odense har man etableret en sundhedsfaglig klinik med et frivilligt team af læger sideløbende med det opsøgende arbejde. I Reden Aalborg findes allerede et velfungerende sundhedstilbud, så her ligger fokus på opsøgende arbejde på stripklubber og barer i Aalborg centrum. Også her er målet at skabe kontakt til nye kvinder og brobygge til klinikken og det socialfaglige tilbud.

Der er i forbindelse med projektet blevet ansat projektmedarbejdere, der blandt andet kan tale spansk, thailandsk og rumænsk. De sproglige kompetencer har vist sig yderst gavnlige i det opsøgende arbejde, da det er lettere at skabe kontakt til kvinderne på deres modersmål fremfor på engelsk.

Det er i projektet blevet tydeligt, at et gratis og anonymt sundhedstilbud fungerer som et godt redskab til at opnå den første kontakt til kvinderne, som efterfølgende kan udfolde sig i et mere dybdegående socialfagligt relationsarbejde. Projektet løber frem til december 2018 og er finansieret af TrygFonden.

I Reden København kombinerer man pædagogisk, socialfagligt og terapeutisk arbejde for at give kvinderne en helhedsorienteret indsats. Det handler bl.a. om at opbygge tillid og bygge bro til omverdenen.

HELHEDSORIENTERET ARBEJDE I REDEN KØBENHAVN

Af Mads Andersen Høg

Hver af de 299 kvinder, der i 2017 besøgte Reden København, er – ligesom alle os andre – unikke mennesker med hver sin historie, egne drømme og egne håb. Men langt de fleste af kvinderne har også en historie, hvor problemerne har hobet sig op og klumpet sig sammen i et virvar, det kan være svært at se en vej ud af.

Mange har haft en svær opvækst med fx seksuelle overgreb eller forældre med misbrug, og størstedelen af kvinderne har selv et omfattende misbrug. De lever af prostitution eller småkriminalitet i et kaotisk liv med vold, trusler og stoffer. Det kan være en hård hverdag på gaden, for reglerne er nogle helt andre end i det "normale" samfund. Stofferne bliver ofte den primære overlevelsesstrategi i forhold til livets udfordringer, og for mange betyder det, at problemerne vokser i form af traumer, gæld, fjernelse af børn, samt fysisk og psykisk nedbrydning af kroppen.

Helhedsorienteret indsats

I et forsøg på at håndtere kvindernes meget komplekse problemer har Reden København i 2017 styrket den helhedsorienterede indsats, der har kendetegnet Redens arbejde gennem mange år. Projektet er finansieret af Satspuljen og sammenkobler pædagogisk, socialfagligt og terapeutisk arbejde med kvinderne. Formålet er at gøre kvinderne i stand til at skabe mere livskvalitet og en bedre livssituation for sig selv og – hvis hun ønsker det – forlade prostitution.

Et afgørende element i indsatsen er den tillidsfulde relation, som Redens medarbejdere

opbygger til kvinderne. Kvinderne føler sig sjældent set, hørt eller taget alvorligt i det offentlige system og i samfundet, og derfor har de ikke ret meget tillid til omverdenen. Men i Reden København har personalet mange års erfaring i at forstå og skabe god kontakt med kvinderne. Redens medarbejdere kender kvinderne som de forskellige mennesker, de er – de ved, hvad deres udfordringer er, og hvilke ressourcer kvinderne har (de er ofte ganske store). På den baggrund kan medarbejderne skabe den tillidsfulde relation og dialog, som er afgørende for at give kvinderne mod til forandring, tro på egne ressourcer og mulighed for at mestre deres eget liv.

Genetablere livet

I projektet samarbejder en psykolog med Redens socialrådgiver og pædagogiske

personale om den helhedsorienterede indsats. Gennem rådgivningssamtaler og terapi bliver kvinderne støttet og motiveret til at stabilisere forbruget af stoffer og komme i misbrugsbehandling. Det har ofte lange udsigter, at kvinderne bliver helt stoffri, men via projektet kan medarbejderne fokusere mere systematisk på motivationsarbejdet og følge kvinderne til behandling og møder på misbrugscentre eller døgnbehandlingstilbud. Hvis ikke kvinden følges, er der risiko for, at hun vender tilbage til stofscenen på Vesterbro, inden hun når frem til behandlingen.

Socialrådgivere og pædagoger gør samtidig en indsats for at genetablere kvindens liv stykke for stykke. De støtter, så kvinden kan få en fast base (bolig), en indtægt (kontanthjælp), et økonomisk overblik (gæld) og få opbygget personlige relationer

REDEN KØBENHAVN

- I 2017 har Reden København i alt haft 8465 besøg fra 299 forskellige kvinder. Heraf var 78 nye kvinder, der ikke tidligere havde været i Reden.
- Reden serverer hver dag et varmt måltid mad fra kl. 18.00. I 2017 serverede Reden i alt 3.412 portioner varm mad. Derudover serveres også morgenmad, og der er altid brød, pålæg, te og kaffe til kvinderne.
- Kvinderne har også mulighed for at sove på Reden. Det skete 2.701 gange i 2017.
- I 2017 har medarbejderne eller frivillige i Reden København været med til 86 møder og besøg med kvinder. Der er fx følgeskab til behandling eller møder eller besøg hos kvinden eller på hospital.
- Fra maj 2017 har kvinderne kunnet få terapi i Reden København. I den periode har der været afholdt 27 gruppesessioner og 122 individuelle terapiesessioner.

til fx tidligere netværk eller familie. Det handler i høj grad om at bygge bro til indsatser i kommunen eller på bosteder, om at følge kvinden og sidde med ved møder, og om at rådgive om økonomi og hjælpe til at få en almindelig hverdag til at køre med indkøb, madlavning, oprydning osv.

Terapi og støtte til psykiatrisk behandling

Selv om kvinderne ofte har behov for en massiv psykologisk indsats til at bearbejde traumer og eventuelle senfølger af prostitution, så har de sjældent mulighed for at gøre brug af de behandlingstilbud, der findes i det etablerede sundhedssystem. Det kræver stoffrihed, fremmøde og kontinuitet, og det har kvinderne svært ved at leve op til.

Derfor er åbne terapisesioner med en psykolog også et af de nye tiltag i projektet. Her kan kvinderne være med, når de har mulighed for det, og på den måde få bearbejdet deres problemer og lære nye overlevelsesstrategier. Kvinderne kan også få længerevarende individuelle forløb sideløbende med et stabiliseret forbrug af rusmidler.

Endelig har medarbejderne et styrket fokus på kvinder, der har behov for decideret psykiatrisk behandling. Kvinderne har ofte en psykisk sårbarhed, der kan føres tilbage til en (udiagnostiseret) psykisk lidelse eller personlighedsforstyrrelse (fx borderline). Men de har som nævnt svært ved at bruge ydelserne i det etablerede system, så Redens medarbejdere gør en større indsats for at motivere og følge kvinden, sikre fremmøde til behandling og sørge for opfølgning.

Samarbejde med andre aktører

Selv om kvinderne er omdrejningspunktet for den helhedsorienterede indsats, så handler projektet i høj grad også om at række ud og samarbejde med andre aktører. Der skal bygges bro til misbrugscentre og behandlingssteder, til kommunen og kvindernes netværk og familie, og til psykiatriske centre og de opsøgende psykiatriske teams. Og så skal kvinderne følges til møder, til behandling og til en tur på caféen, hvis hun bare har brug for at snakke.

Det er ambitionen, at kvinderne – i takt med at de følges på vej af Redens medarbejdere – igen får opbygget selvtilid og tillid til omverden, så de på længere sigt bliver i stand til at tage imod hjælp fra andre og til at mestre deres eget liv.

ET STED, HVOR ENSOMHED BRYDES

Suppeteater, mindfulness og månedlige husmøder er blot nogle få af de mange nye tiltag, året har budt på i Kontaktcentret. Brugere har taget godt imod de nye initiativer, og Kontaktcentret bobler af ideer, der alle har til formål at gøre Kontaktcentret til "et værested, hvor ensomhed brydes, og hvor man i eget tempo kan udfolde og mærke sig selv i mødet med andre," som den nye forstander formulerer det.

Af Pernille Kjær Jessen, kommunikationsansvarlig, KFUKs Sociale Arbejde

I foråret 2017 besluttede Kontaktcentrets tidligere forstander, Liselotte Fredholm, sig for at gå på pension efter 21 års ansættelse. Indkom Tine Thaning med fuld fart på ideerne om hvad sådan et hus kan bruges til, hvis man gerne vil skabe de bedste rammer for livskvalitet for de 40-50 daglige brugere af Kontaktcentret.

"Som ny forstander er det en fornøjelse at komme ind i så veldrevet et hus med så stor en åbenhed og positiv tilgang til nye ideer hele vejen rundt. Det har betydning for det daglige arbejde, hvor vi gerne vil yde den omsorg til vores brugere, som de har behov for, men det har også betydning for, hvordan Kontaktcentret Vesterbro udvikles, så vi kan fortsætte det gode omsorgsarbejde ind i fremtiden," siger Tine Thaning.

Og udvikling har der været. I efteråret var brugere og personale på tur til Frilands-

museet, og der blev afholdt en dejlig sommerfest, begge med stort fremmøde.

Kontaktcentret er ligesom de øvrige lignende tilbud i Københavns Kommune i 2017 blevet pålagt at skulle implementere såkaldte Livsmestringsforløb, der kort fortalt har til formål at hjælpe brugere af sociale væresteder til at blive mere selvhjulpne i dagligdagen.

"I 2017 har processen omkring Livsmestringsforløb fyldt meget for både personale og bestyrelse, men så sandelig også for brugerne af huset. Vi har i efteråret valgt at arbejde struktureret med forskellige Livsmestringsforløb, herunder digital førstehjælp, sundhed og bevægelse samt det betydningsfulde fællesskab. Her har brugerne af huset været deltagende i stort omfang," fortæller Tine Thaning og fortsætter: "Vi har også haft en medarbejder, Birgitte Guldborg, på studietur til Reden i Aalborg, der også har arbejdet med lignende aktiviteter. Det primære formål var at finde inspiration til Livsmestringsforløb i sundhed og bevægelse. Birgitte var glad for turen og fik en del med sig, som hun kan bruge i arbejdet på Kontaktcentret blandt andet til stolegymnastik, ligesom vi fra 2018 har indført kurser i Mindfulness hver onsdag – vi har nu to medarbejdere, der er uddannede Mindfulness instruktører," fortæller Tine Thaning.

Året har desuden budt på indførelsen af månedlige Husmøder, hvor brugerne kan komme med forslag og ønsker, en valgdebat op til Kommunalvalget i november 2017 og en renovering af hovedtrappen, som nu er udsmykket med et fantastisk kunstværk af den unge billedkunstner Mina Paasche. Desuden har Kontaktcentret fra 2018 indført Suppeteater, et aftenarrangement, hvor man kan komme og spise suppe, mens man bliver underholdt af teater, musik eller foredrag.

"Og så må vi ikke glemme julen, der kan være en svær tid for mange af vores brugere," siger Tine Thaning. "Hele december bliver der julet, vi har adventskrans, julebingo-banko, juledekorationer, julebagning og traditionen tro juletræ. Den 22. december er alle vores brugere inviteret til en traditionel julemiddag, og i 2017 kom der 63 gæster, plus et par stykker der ikke havde tilmeldt sig på forhånd. Det var en hyggelig aften med julemad, gaver og sang. 2. juledag var vi 35 til en dejlig julefrokost, så 2017 sluttede på dejligste vis," fortæller Tine Thaning.

KONTAKTCENTRET

- Kontaktcentret Vesterbro blev grundlagt i 1973 af Fanny Truels Jensen (1915-1998), en forhenværende spejderleder, som i årene 1974-1995 var landsformand for KFUKs Sociale Arbejde.
- Fanny Truels Jensen tog initiativ til at starte Kontaktcentret Vesterbro i et nedlagt ismejeri i Saxogade, som blev det første være-, spise- og rådgivningssted på Vesterbro.
- 40-50 mennesker benytter sig dagligt af muligheden for samvær, rådgivning, eller et varmt måltid mad, som værestedet blandt andet tilbyder. Hvor mellem 35-50 kommer og spiser kl. 12 hver dag.
- Kontaktcentret Vesterbro har åbent mandag - fredag kl. 8.00-14.00.
- Der er ansat en socialrådgiver og flere pædagoger til at hjælpe brugerne med alt fra det helt basale såsom mad, bad og rent tøj, til det mere praktiske såsom at få etableret realistiske afdragsordninger, brobygning til det offentlige og hjælp til at få påbegyndt misbrugsbehandling gennem relevante behandlingstilbud. Der er selvfølgelig også altid tid til en fortrolig snak og ganske simpelt nærvær.
- I løbet af de sidste par år har personalet på Kontaktcentret Vesterbro især mærket, hvordan den stigende digitalisering i samfundet har medvirket, at mange brugere har haft behov for ekstra hjælp og støtte til at håndtere NEM-id, koder, digital signatur, e-boks, sms'er, mailboks, apps mm.
- Den overordnede mening med den hjælp og støtte, som brugerne kan få i Kontaktcentret Vesterbro, er, at den enkelte bliver bedre i stand til at mestre sit liv.

På krisecentret i København kommer kvinder, der har været udsat for vold eller trusler. Det er især kvinder med børn og helt unge kvinder, som har behov for støtte til at klare sig igennem en svær periode af deres liv.

KRISECENTRET I KØBENHAVN

Af Mads Andersen Høg

Værelserne står ikke tomme ret lang tid ad gangen på KFUKs Sociale Arbejdes Krisecenter i København. Siden krisecentret åbnede i 2016, har der været stort set fuld belægning på de 12 pladser, hvor kvinder, der har været udsat for vold, kan bo og få akut beskyttelse, støtte og rådgivning.

I løbet af 2017, hvor medarbejderstaben og den fysiske indretning er faldet helt på plads, har man også fået oparbejdet faste rutiner og strukturer, som er nødvendige for at skabe en god hverdag for de kvinder, der bor på krisecentret. Et fast holdepunkt er således den ugentlige fællesmiddag, hvor frivillige hjælper til med at skabe et hyggeligt fælles måltid for kvinderne og de børn, der er på krisecentret sammen med deres mor.

Måltrettet støtte til mødre og børn

Gruppen af mødre med børn udgør et særligt fokusområde for indsatsen på krisecentret. Her gør medarbejderne en stor indsats for at skabe trygge rammer i en ellers svær og forvirrende situation. Det kan fx ske ved at lave aktiviteter med børnene og give dem mulighed for at få hjælp fra professionelle til at bearbejde tidligere oplevelser.

En vigtig opgave består også i at støtte mødre i deres relation til børnene. Man-

ge af kvinderne føler sig utilstrækkelige i forælderrollen – fx fordi de har levet i forhold, hvor de er blevet nedgjort og derfor har ringe tro på sig selv – og de er i en presset og usikker fase af deres liv. Kvinderne får professionel hjælp, og medarbejderne forsøger at skabe gode rammer for, at mor og barn kan være sammen. Indsatsen er fokuseret på de umiddelbare behov som skolegang og daglig pleje men også på at skabe et godt grundlag for, at både børn og voksne kommer godt videre, når de på et tidspunkt forlader krisecentret.

Unge kvinder med behov for struktur

En anden central målgruppe, der møder på krisecentret, er relativt unge kvinder, som har brug for hjælp til at få skabt en hverdag. Udover at de prøver at komme ud af voldelige forhold, så har mange af dem

manglet støtte i løbet af deres opvækst, og det betyder, at de ikke har overskud til at få hverdagen til at hænge sammen. Det er svært for dem at få lavet mad eller gjort rent, og de mangler redskaber og rutiner, som gør det muligt at strukturere en hverdag. En del af dem vender helt om på nat og dag, så de sover det meste af dagen og er ude om natten.

Pædagogerne på krisecentret gør en stor indsats for at hjælpe de unge kvinder med at få struktur og indhold ind i dagligdagen og støtter dem i at holde aftaler og møde op til fx møder i kommunen.

Netop brobygningen til det omgivende samfund er vigtigt, for også de helt unge kvinder skal så vidt muligt lære at klare sig selv og blive i stand til at tage imod hjælp fra andre, når de skal videre fra krisecentret.

KFUKS SOCIALE ARBEJDES KRISECENTER

Krisecentret har 12 pladser, og der har i alt boet 35 kvinder og 18 børn på krisecentret i 2017. I gennemsnit har der i 2017 været en belægning på 91%; i perioden 1. marts til 31. december 2017, hvor alle pladser har været udbudt, har belægningen været 98%.

Fordi der er kvinder med børn på krisecentret, kan man ikke tage imod kvinder med aktivt misbrug eller svære psykiske problemer.

Krisecentret blev etableret med støtte fra Det Obelske Familiefond men er i dag takstfinansieret, dvs. at kvindernes hjemkommune betaler en fast takst for opholdet.

REDENING

RedenUng har siden 2015 arbejdet på at forebygge, at unge mennesker får problemer med prostitution eller gråzoneprostitution.

RedenUng driver en anonym rådgivning for unge via telefon, brevkasse, chat og sms. I 2017 modtog RedenUng 288 henvendelser om rådgivning eller oplysning.

RedenUng tilbyder undervisning for unge om seksuelle grænser med udgangspunkt i undervisningsmaterialet Gråzoner, som er udviklet i samarbejde med Fremtidsfabrik. RedenUng har gennemført forløbet med mere end 500 unge fra folkeskoler, efterskoler, gymnasier og produktionsskoler.

Find videoer og oplæg fra RedenUngs konference på redenung.dk/konference

I 2017 var RedenUng med til for alvor at sætte sugardating og gråzoneprostitution blandt unge på den offentlige og politiske dagsorden.

SUGARDATING PÅ DEN POLITISKE DAGSORDEN

Af Mads Andersen Høg

Unge mennesker, der sælger sex for tøj, rejser eller ligefrem kolde kontanter, kom for alvor i offentlighedens søgelys i 2017. RedenUng bidrog til det styrkede spotlight på gråzoneprostitution og sugardating med en stor konference om emnet.

Konferencen blev afholdt i november på Nationalmuseet med deltagelse af over 130 fagfolk, forskere og politikere, og den markerede samtidig afslutningen på det treårige Satspuljefinansierede projekt, der har været opstarten af RedenUng.

Kan have alvorlige konsekvenser

Hovedkonklusionerne fra projektet blev præsenteret på konferencen. Her blev det især understreget, at gråzoneprostitution – eller sugardating som de unge selv kalder det – kan have alvorlige konsekvenser.

De unge, som kommer i kontakt med RedenUngs rådgivere, oplever ofte, at de har mistet kontrollen og er blevet afhængige af at få gaver og bekræftelse for deres seksuelle ydelser. Afhængigheden kan gøre det svært at sige nej og dermed betyde, at de unge i stadig højere grad overskrider deres egne grænser.

Samtidig kan det være svært for dem at

indgå i mere almindelige intime relationer, hvor de ikke får gaver eller penge ud af det. Mange er bange for, hvad venner eller familie vil sige, og lever derfor en form for dobbeltliv, hvilket kan være yderst stressende. Selv om det måske var et frit valg at prøve sugardating i første omgang, så ender en del med at føle sig fastlåste i et liv, de ikke ønsker.

Sugardating i Satspuljen

Der var også de problemstillinger, politikerne fremhævede, da de i forbindelse med satspuljeaftalen for 2017 besluttede at afsætte 10 millioner kroner til forebyggelse af gråzoneprostitution.

Pengene kan dog først søges i 2019, og da RedenUngs eksisterende satspuljebestilling udløb med udgangen af 2017, har der været brug for finansiering til at drive RedenUng i den mellemliggende periode. Heldigvis har AugustinusFonden – som var RedenUngs allerførste donor, og som i 2017 også har finansieret en udvidelse af åbningstiden i RedenUngs rådgivning – bevilget penge, så det bliver muligt at fortsætte og videreudvikle aktiviteterne i RedenUng frem til 2019.

RedenUng kommer således også i de kommende år til at kaste lys over de seksuelle gråzoner i de unges hverdag.

Frivillighed har altid været en del af Reden Aarhus og skal i fremtiden fortsat være en fast del af den helhedsorienterede sociale indsats, som vi tilbyder kvinderne på Reden. "Vi har frivillige på Reden, fordi vi oplever, at de kan bidrage med og tilbyde en anden type relation end det pædagogiske personale," siger Anders Sørensen, leder af Reden i Aarhus.

Frivillige er en vigtig del af Reden Aarhus

Dramaundervisning i Reden Aarhus, en aktivitet i grønlanderprojektet.

Reden Aarhus har pr. 1. februar 2018 ansat Rikke Prip Estrup som projekt- og udviklingsmedarbejder med fokus på udvikling og organisering af frivilligheden. Ledelsen har i samarbejde med bestyrelsen valgt at give frivilligheden ekstra fokus i 2018 og 2019 for bl.a. at se på hvilke anderledes muligheder, der kan opstå i inddragelsen af frivillige i arbejdet med kvinderne på Reden.

Af Rikke Prip Estrup

De frivillige har ingen pædagogisk dagsorden men kommer af egen fri vilje og kan derfor være med til at åbne op for nye sociale relationer. Frivilligheden skal både understøtte det socialfaglige arbejde men skal også kunne fungere selvstændigt, hvor Reden kun faciliterer eller superviserer indsatsen.

Reden samarbejder med to typer af frivillige: værestedsfrivillige og fagfrivillige.

Redens værestedsfrivillige indgår i forskellige sammenhænge i huset og har ikke "faste" opgaver. De hjælper med praktiske opgaver, tager med på ture og udflugter, hjemme- og sygebesøg, bisidder og er i værestedet sammen med kvinderne.

Redens fagfrivillige har mere faste opgaver såsom fodpleje, massage, frisør, juri-

disk hjælp, udviklings- og bestyrelsesarbejde. Til forskel fra værestedsfrivillige er de fagfrivillige i huset qua deres faglige profil, som de bruger i det frivillige arbejde.

Tilsammen er de to typer af frivillige med til at styrke Redens socialfaglige indsats i forhold til kvinderne, og deres frivillige indsats styrker Redens mulighed for at tilbyde en lang række tilbud, som ikke ville være en mulighed på Reden, hvis de frivillige ikke var der.

I løbet af 2018 og 2019 arbejder Reden på at styrke rammerne for det frivillige arbejde, så det fortsat føles som et givtigt og meningsfuldt sted at være frivillig, samt at det frivillige arbejde fortsat foregår i tæt samarbejde med det faste personale på Reden. Der vil både være fokus på at styrke det sociale bånd de frivillige i mellem igennem sociale aktiviteter og kurser, ligesom der vil være fokus på at udvikle nye frivillig-drevne aktiviteter såsom madklub, sundhedsrum og erhvervsnetværk.

"En struktureret bred frivilligindsats skal være medvirkende til at bane vejen for flere og anderledes indsatser i Reden. Frivilligheden skal både være forankret via faglige og ikke faglige ressourcer, da hver enkelt ressource giver merværdi, glæde og motivation hos kvinderne."

Citat fra Reden Aarhus' frivilligstrategi 2018-2019

REDEN AARHUS

- Reden Aarhus er et anonymt værested og rådgivningssted for kvinder, som på forskellig måde er havnet i en svær livssituation. I Reden er der plads til forskellighed og fokus på samvær og omsorg.
- Brugergruppen består hovedsageligt af danske og grønlandske kvinder, som kæmper med problemstillinger inden for misbrug, psykisk lidelse, manglende socialt netværk, prostitution og fysisk sygdom.
- Værestedet åbnede i 1996 i Sjølandsgade. Fra kun at være baseret på frivillig arbejdskraft har Reden nu et kompetent tværfagligt team af 12 fastansatte medarbejdere samt et stort korps af faste vikarer og frivillige.
- Reden Aarhus har registret 181 unikke kvinder, der har besøgt Reden i 2017.

I forlængelse af Reden Aarhus' grønlanderstrategi 2013-2016 iværksatte Reden i Aarhus i 2016 en undersøgelse, som skulle danne grundlag for en større forståelse for udsatte grønlandske kvinders livssituation i Danmark. Formålet var at skabe bedre forudsætninger for en mere målrettet og nyttig pædagogisk støtte til de grønlandske kvinder, som benytter et socialt tilbud som Reden.

Undersøgelsen konkluderede, ud fra interviews med grønlandske kvinder og indgående antropologisk arbejde, at sproglige og kulturelle forskelle samt misbrugsproblemer er hovedoverskrifterne i de udfordringer, de grønlandske kvinder har, for at opnå integration i Danmark og en værdig tilværelse med ansvar for eget liv generelt. Konklusionen blev, at et ressourcefyldt netværk, mindre fokus på misbrug, fastholdelse og/eller genetablering i egen bolig samt personlig hjælp til at kunne agere i de kommunale systemer ville bidrage konstruktivt til et bedre liv for kvinderne.

PROJEKT "STØTTE OG HJÆLP TIL ANSVAR FOR EGET LIV"

Af Trine Sibast, pædagog i Reden Aarhus

Café Godt Liv

Med udgangspunkt i undersøgelsen fra 2016 af de grønlandske kvinders udfordringer besluttede Reden Aarhus at søge socialstyrelsen om midler til et etårigt effektivt pædagogisk praktisk projekt for grønlandske kvinder. Overskriften blev "Støtte og hjælp til ansvar for eget liv". Reden fik godkendt ansøgningen og besluttede at kalde projektet for "Café Godt Liv", og i januar 2018 startede cafeen op med to medarbejdere som projektansvarlige 10 timer ugentligt.

Café Godt Liv er tilrettelagt ud fra principper og metoder, der skal opbygge selvværdet, og hvor intentionen er hjælp til selvhjælp.

Forud for caféstarten var alle grønlandske kvinder på Reden personligt blevet inviteret med en tilgængelig pjece, der beskrev, hvad de kunne forvente sig af at deltage i projektet: Et godt og trygt miljø med morgenmad/hygge, samvær, netværk, fællesskab, udflugter, aktiviteter, støtte til personlige behov for forandring og snakke om vores drømme om et godt liv.

I Café Godt Liv mødes vi hver torsdag kl.

10.00 til morgenmad og hygge i en afslappet atmosfære. Vi taler om, hvad vi er optaget af, og der bliver grinet en del. Ind imellem er der behov for trøst og omsorg eller en selvværdsstøttende samtale. Efter oprydning går vi i gang med dagens planlagte aktivitet/tur.

Vi har indtil videre haft fokus på en relations- og tillidsopbyggende fase med samværs- og netværksopbyggende aktiviteter. Vi har bl.a. haft fællespisning efterfulgt af underholdning med et århusiansk grønlandsk kor for alle Redens brugere, vi har været i biografen, været til en krop og bevægelses aktivitet, vi har haft besøg af en dramaturg, som lavede selvværds- og tillidsøvelser og legede med os, vi har været på borgerservice for at få oprettet NEM-ID, og vi har lært at bruge den nye letbane. Desuden har vi haft et par hjemmebesøg hos en enkelt grønlandsk kvinde.

I den kommende tid vil vi bevæge os over i at arbejde mere specifikt med kvindernes ønsker og drømme om forandring gennem samtaler og ved hjemmebesøg.

Projektet har opnået støtte fra Socialstyrelsens grønlanderpulje til og med 31. oktober 2018.

FRIVILLIGBÅRET SUNDHEDSTILBUD TIL UDSATTE KVINDER I AARHUS I 2018

Af Anders Sørensen, leder af Reden i Aarhus

Rigtig mange kvinder, der besøger Reden, har enten sygdomssymptomer, oplejede sår eller andre helbreds-mæssige spørgsmål. Men oftest får de ikke gjort noget ved det i tide eller lader det bekymre dem unødigt og uhensigtsmæssigt længe. Vi håber med et lokalt sundhedstilbud i Reden, at vi kan tage den vigtige snak med kvinden tidligere, og at hjælpen er synlig og sker, før det er for sent. Sundhedsprojektet skal således skabe et fortroligt rum til at drøfte sygdom, sundhed og den angst, der naturligt følger. Samt om nødvendigt at kunne rådgive og guide kvinden til at benytte egen læge eller kom-

me ind i sundhedsvæsenet. Også selvom det betyder, at vi fysisk skal følge dem og gå ved deres side ind i systemet og igen-nem en eventuel behandling.

Reden Aarhus støber sundhedsprojektet på et frivilligbåret fundament, hvor en af de bærende dele bliver et tæt samarbejde med VIA University College i Aarhus (sygeplejerskeuddannelsen). Dette samarbejde skal sikre en rekruttering af fagfrivillige sygeplejerskestuderende samt en faglig sparring og hjælp i henhold til introduktionsforløb som frivillig på det socialt faglige felt. Den anden bærende del bliver at få tilknyttet en autoriseret frivillig læge og/eller sygeplejerske, der skal bistå med at standardisere og supervisere indsatsen. Alt i et tæt samarbejde med en tilknyttet koordinerende projektmedarbejder.

I skrivende stund er sundhedsprojektet i den undersøgende fase, hvor der kigges på både den driftsmæssige opbygning, samarbejdsmodeller, samt hvilke andre sundhedstilbud der findes til samme målgruppe. Her tager vi også på opsøgende besøg på de øvrige sundhedsklinikker, der allerede findes i både Reden Aalborg og Reden Odense. Sundhedsprojektet er finansiel støttet af en erhvervs-mæssig partner, nemlig Soroptimist International Aarhus, samt af frivilligpuljen §18 i Aarhus Kommune.

Sundhedstilbuddet forventes at åbne til september 2018, hvor der planlægges en ugentlig åbningstid på 4-6 timer en til to gange om ugen.

Metodeudvikling sætter **fokus på organisationsudvikling**

"KFUKs Sociale Arbejde har et stort etisk ansvar overfor de udsatte kvinder, der søger støtte, vejledning og hjælp hos os. Derfor skal vi også konstant stille spørgsmål til vores egne indsatser og turde være nysgerrige – også på det, der ikke virker. Vi vil lave mest muligt af det, der virker, så vi lever op til vores ansvar overfor de kvinder, der er et sårbart sted i livet", siger Helle Jarlmoose, generalsekretær i KFUKs Sociale Arbejde.

Af Caroline Volther, metodekonsulent

Det tværgående metodeprojekt, der er igangsat med midler fra Satspuljen, har været i gang siden november 2016. I efteråret 2017 begyndte flere af Rederne som de første institutioner at implementere de nye måle- og journalføringsværktøjer, som de selv har bidraget til at udvikle, og allerede nu er det muligt at observere de første forandringer.

De nye måleværktøjer er en integreret del af et også nyt journalføringsværktøj,

der understøtter medarbejderen i dagligdagen. Her træffes i hvert møde med en kvinde en faglig beslutning med eller for kvinden, om hvad der skal gøres. Er det at løse et "her-og-nu" problem, eller er det at skabe en læringsmulighed, hvor kvindens egne kompetencer og evner til at mestre sit liv kan udvikles? Det stiller store krav til, at de værktøjer, der benyttes, skaber let omsættelig viden, der bidrager relevant.

"Det er vigtigt for os, at succeskriteriet for metodeprojektet altid er at skabe viden om vores egen indsats – ikke kvindens målopfyldelse eller kontrolregistre-

ringer af medarbejderne. Vi tror på, at vi er bedst klar til at påtage os ansvar, når vi gør viden om vores indsatser til et læringsrum, hvor der er plads til at være nysgerrige," siger Helle Jarlmoose.

Allerede nu kan det aflæses, hvordan metodeprojektet skærper opmærksomheden på de socialfaglige beslutninger. Helt konkret stilles der flere hvorfor-spørgsmål. På én Rede reflekterer medarbejderne lige nu over de trends, de ser i de områder af kvindernes liv, de ofte arbejder med, og hvor de sjældnere tager fat. Det har gjort dem nysgerrige på at blive kloge på den nuværende indsats og udviklingsmuligheder.

"Tænkningen i organisationen influeres – rystes i nogle tilfælde – når metodeudvikling sættes i gang, og derfor bliver metodeudvikling også organisationsudvikling. Det forudsætter også en vilje til kompetenceudvikling, når medarbejdergruppen sætter deres nysgerrighed i spil og går ind i udviklingen. Kompetenceudvikling bliver derfor det næste, der står for døren," siger generalsekretæren.

Et herberg er på godt og ondt et meget beskyttet miljø, og det er vigtigt, at man som beboer bruger tiden på herberg til at ruste sig til livet udenfor. Herbergerne har også et ansvar for, at det sker, mener Annette Mainz, der er leder af Herberget Lindevangen på Frederiksberg.

FOLK SKAL JO IKKE VÆRE HER FOR EVIGT

Af Pernille Kjær Jessen

"Vores brugergruppe er blevet markant dårligere de senere år. Vi ser mange med angstproblemer og PTSD. De isolerer sig og lider af socialfobi, og det kan være svært at få øje på perspektivet for især en gruppe af ensomme mænd, der foruden de ovennævnte ting også har massive sprogproblemer. Cirka en tredjedel af Lindevangens beboere stammer fra Somalia, og sprogproblematikken fylder meget i dagligdagen," siger Annette Mainz.

Lindevangen repræsenterer en niche indenfor herbergsverdenen – man kan fx ikke have et aktivt misbrug, mens man bor på Lindevangen, fordi der også bor familier med børn. Ligesom man skal være i behandling, hvis man har en psykiatrisk problemstilling.

Det betyder, at der er stor søgning på Lindevangen fra borgere, der ikke ønsker at bo sammen med misbrugere.

"Vi har et rigtig godt samarbejde med det Opsøgende Psykiatriske Gadeplans-team i København. De er super hurtige til at rykke ud, og de er fantastiske i forhold til sparring på psykiatriske problematikker," siger Annette Mainz.

"Vi oplever et ekstremt pres på vores herbergspladser, og vi er nødt til at afvise mange dagligt. Det er helt klart blevet værre," vurderer herbergslederen.

Man skal videre, når man er klar

Gennemsnitsindskrivningstiden (den tid, man opholder sig på herberget, red.) på Lindevangen var i 2017 210 dage. Eller 7 måneder. Lindevangen har mange beboere, der egentlig er godkendt til egen bolig, men pga. boligmanglen i København og på Frederiksberg bliver man "opbevaret" på fx Lindevangen i al for lang tid, mener Annette Mainz. En stor del af de beboere, der venter på den godkendte bolig, har fået den støtte eller den hjælp til de udfordringer, de havde, da de flyttede ind, og har derfor ikke behov for at bo på herberget længere.

"Det handler om, at man skal videre, når man er klar," siger hun. I øjeblikket bor der 10 personer på Lindevangen, som er godkendt til egen bolig.

"Historisk har der (i KFUKs Sociale Arbejde, red.) været en tradition for, at man bager kage og arrangerer fisketure for brugerne, og det er også fint og super hyggeligt, men det er også vigtigt at sørge for, at det ikke bliver for "hyggeligt", forstået på den måde, at lige om lidt sidder man altså i sin egen lejlighed, og der kommer ikke nogen og bager kage til en. Så i stedet prøver vi at skabe nogle ordentlige rammer, mens folk bor her, så de er så godt forberedte på "den virkelige verden" som overhovedet muligt," siger Annette Mainz.

Lindevangen har et beboerråd. "Det

fungerer godt. De tager imod nye beboere og laver aktiviteter. Der sidder 3-4 beboere ad gangen i beboerrådet. Det er selvfølgelig dem, der er forholdsvis ressourcerstærke, der sidder der. Der afholdes fællesspisning hver måned, hvor beboere har mulighed for at drøfte udfordringer i huset, praktiske ting og lignende. Torsdag, hvor huset modtager varer fra Fødevarebanken, opstår der ofte spontane fællesspisninger blandt beboerne. Vi gør ellers en dyd ud af, at det ikke skal være for "rart" at bo på herberg," smiler Annette Mainz.

Forklar? Hvorfor må det ikke være rart at bo på herberg?

"Vi forsøger at orientere beboerne om, hvor man kan gå hen og hvilke aktiviteter, der er i lokalområdet. Ensomhed er et stort problem, når man pludselig sidder alene i en lejlighed. Fx er biblioteker og forskellige klubber, hvor man kan mødes, en god og ofte gratis måde at komme ud blandt andre på. Vi vil gerne pege udad i stedet for indad. Folk skal jo ikke være her for evigt," siger herbergslederen og slutter af med et stort ønske for fremtiden:

"Der er behov for en slags "midtvejs-hus" – en mellemstation imellem herberg og egen lejlighed. Med bostøtte men uden døgndækning."

Lærkehøj og Lindevangen udgør tilsammen Herbergerne på Frederiksberg, som er kommunens tilbud til hjemløse. Begge er selvejende institutioner. Huse- ne ejes af KFUKs Sociale Arbejde.

HERBERGET LÆRKEHØJ

Lærkehøj åbnede i 2002 og er et midlertidigt botilbud for hjemløse med svære personlige og sociale problemer – herunder misbrug og psykiske problemer.

Der er 32 pladser fordelt på 26 værelser og 6 etværelses lejligheder (akutboliger).

Lærkehøj driver også en natvarmestue for hjemløse. Natvarmestuen har 14 senge og er åben hver nat fra kl. 23.30.

CARPE DIEM er et tilbud til hjemløse og tilbyder støtte og vejledning til at navigere i det sociale hjælpesystem. Det kan fx være kontakt til kommunen, andre botilbud eller sundhedsvæsenet.

HERBERGET LINDEVANGEN

KFUKs Sociale Arbejde overtog Lindevangens lokaler og renoverede dem i 1970. Det er i dag et midlertidigt botilbud for hjemløse, som drives efter Lov om social service kap. 20 §110. Målgruppen er mennesker, der udover hjemløshed slås med personlige og sociale problemer – dog ikke misbrug eller ubehandlede psykiske lidelser.

Herberget rummer 26 værelser, hvor der bor både mænd og kvinder, enlige og par – med og uden børn.

De ansatte på Lindevangen støtter beboerne i at opnå de mål, som den enkelte har – fx at finde en bolig, løse problemer med forældremæssig samkvemsret, kontakt til offentlige myndigheder eller hjælp til økonomi og at lægge budget.

Bostøtten er Lindevangens udgående team, som yder støtte i hverdagen til beboere, der flytter i egen bolig – fx efter at være flyttet ud fra et herberg.

Lindevangen driver også Bofællesskabet Udsigten, hvor der er plads til fire beboere. Målgruppen er borgere, som ikke evner at bo i egen bolig, og som har brug for støtte i dagligdagen.

Herberget Lindevangens Akutboliger til unge er et § 110-tilbud, der har fungeret siden 2010. Der er 8 pladser til unge mellem 18 og 25 år. Boligerne er placeret i almennyttigt boligbyggeri i lokalmiljøet på Frederiksberg.

FIRE FANTASTISKE DAGE

I april 2017 var 12 beboere fra herberget Lærkehøj på koloni i Rørvig på Nordvestsjælland sammen med fem pædagoger i fire dage. Det blev fire dage med masser af oplevelser, men først og fremmest med tid og plads til socialt samvær, gode samtaler og en oplevelse af fællesskab imellem brugere og personale.

Af Pernille Kjær Jessen

Hvis man beder Kasper Gottlieb, der er pædagog på Herberget Lærkehøj, om at sammenfatte sit indtryk af den koloni, som 12 brugere fra Lærkehøj var af sted på sidste år, lyder svaret sådan her: "Det var den mest fantastiske tur. Vi skal afsted igen til maj (2018, red.)."

Kasper uddyber: "Det var lidt et eksperiment, og første gang vi har gjort det på den måde. Vi har jo taget beboerne på Lærkehøj ud af den kontekst, de normalt befinder sig i. Til hverdag bor de på Lærkehøj, hvor der bliver sørget for det meste – der bliver fx serveret tre måltider om dagen. På kolonien går man selv ud i køkkenet og smører sig en mad, hvis man er sulten, ligesom beboerne selv har været med ude og købe ind og har kunnet være med til at bestemme, hvad vi skulle have at spise."

"Der er en risiko for, at man kan blive institutionaliseret af at bo i det institutionsmiljø, som et herberg i et eller andet omfang jo er. Når man er afsted på denne her måde, opdager man pludselig, at folk har nogle ressourcer, man ikke troede. Der var fx én, der gerne ville lave hamburgerryg til frokost, for det var han god til. Det blev så hans opgave. På den måde bliver man en del af noget fælles og hjælper med at yde til fællesskabet," forklarer Kasper.

Behov for mere støtte i overgangen fra herberg til egen bolig

"Oplevelserne på kolonien har fået os til at

reflektere yderligere over det spring, der er fra at bo på herberg til at skulle vænne sig til en tilværelse i egen bolig. Vi sender folk fra herberget ud i egen bolig, og der er mange ting, man skal være opmærksom på i den forbindelse. Både som personale men også som beboer. Man skal på mange måder klare alting selv, og det kan nogle gange være en udfordring for den, der skal flytte. Kolonien har givet os et skærpet fokus på, at der kan være brug for meget støtte i overgangen fra herberg og til egen bolig."

Kasper beretter, at de ændrede rammer, der var på kolonien, også betød at der opstod en anden fortrolighed, end der plejer at være imellem beboere og personale. Der var bedre tid, og samtalerne fik en anden karakter, hvis man fx gik en tur langs stranden, end hvis man sidder i et kontor på Lærkehøj. Der skete også noget med beboerne og deres forhold til hinanden, ligesom personalet ikke længere behøvede at lægge deres mobiler væk – det blev respekteret, at de lå fremme.

"De var så søde ved hinanden. Hvis der fx var en, der sad og rystede af abstinenser om morgenen, gav en af de andre gerne sin egen øl til vedkommende, så der kom ro på, indtil der var nogen, der kom til købmanden efter flere øl. Det er så dejligt at mærke, når folk gerne vil hjælpe hinanden på den måde."

"I øjeblikket går vi og smiler lidt af, at beboerne hele tiden spørger os om, hvornår vi skal på koloni igen – ikke OM vi skal afsted, men HVORNÅR," griner Kasper.

"I år går turen til Assens på Fyn. Der er allerede én, der har foreslået, at vi så skal se Svendborg Forsorgshjem. Det er super fedt, at folk byder ind på den måde. De mennesker, der bor på Lærkehøj, har jo store problemer i deres liv og har derfor normalt ikke ret meget overskud. Så det er rigtig dejligt at mærke, hvor stort et engagement folk alligevel har i den koloni," slutter Kasper.

Regnskabsresultat for 2017

2017 VAR KENDETEGNET AF FREMGANG OG BALANCE

Af Helle Jarlmoose,
generalsekretær i KFUKs Sociale Arbejde

RESULTAT

KFUKs Sociale Arbejdes årsregnskab for 2017 udviser et overskud af den ordinære drift på kr.

1.679.515, og efter projekter og tilskud samt henlæggelser til særlige formål er resultatet kr. 612.182.

Egenkapitalen opskrives tilsvarende og udgør herefter kr. 34.265.246, hvoraf kr. 2.741.392 udgør landsorganisationens frie og disponible midler pr. 31.12.2017. Til sammenligning udviste årsregnskab for 2016 et overskud på kr. 443.338.

Tilskud til institutionerne udgør i 2017 i alt kr. 44.322. Der er givet tilskud til Reden Aarhus på kr. 34.322 og kr. 10.000 til etablering af KFUKs Sociale Arbejdes krisecenter (undtagelsesfond).

Henlæggelser til særlige formål indgår i resultatopgørelsen med kr. 900.000, idet der som led i overskudsdisponeringen er foretaget følgende hensættelser:

- 200.000 kr. – hensættes til opdatering/udvikling af KFUKs Sociale Arbejdes hjemmeside
- 200.000 kr. – hensættes til kompetenceudvikling på tværs af organisationen/institutionerne
- 500.000 kr. – ekstraordinær hensættelse til vedligehold på ejendommene Lindevang/Lærkehøj

INDTÆGTER

De samlede indtægter beløber sig i 2017 til kr. 8.121.319, hvilket repræsenterer en stigning på kr. 1.002.689 i forhold til 2016. Stigningen kan hovedsagelig henføres til posten ejendomsdrift, hvor der i 2017 kunne noteres en forbedring på kr. 1.237.330 i forhold til 2016. Denne positive udvikling skyldes driften af ejendommen i Holsteinsgade i København, hvor alle etager nu er fuldt udlejet til egne formål, efter skole- og

behandlingstilbuddet Basen opsagde sit lejemål og flyttede ud i begyndelsen af 2016. I 2017 har der desuden været færre udgifter til vedligehold af ejendommene på Frederiksberg i forhold til 2016.

Derudover er der også i 2017 større indtægter på de finansielle poster i form af obligationsrenter og kursreguleringer.

Medlemstallet er stabilt med 696 medlemmer i 2017 mod 694 medlemmer i 2016. Til gengæld har der været et fald i bidrag fra foreningens faste støttemedlemmer og kredse, hvor de samlede indtægter i 2017 udgør kr. 486.655 mod kr. 513.965 i 2016. Tilsvarende har der i 2017 været et fald i tilskud fra Y's Men Klubber og andre mindre ikke-øremærkede legater. Endelig må vi også igen i år konstatere et mindre fald i bidrag fra kollektorer.

KFUKs Sociale Arbejde har i de senere år haft en nedgang i offentlig støtte fra LOT-FRI puljen samt modtaget mindre i moms-kompensation. Dette er ændret i 2017, hvor vi kan notere en mindre fremgang for begge tilskuds vedkommende. Tilskudene er afhængige af "egenfinansieringsgraden". Egenfinansieringsgraden er den andel, som de private indtægter udgør af foreningens samlede indtægter. Derfor er alle private bidrag og gaver så vigtige for os, da de ud over værdien i sig selv også har betydning for tildeling af offentlig støtte. Den samlede offentlige støtte i 2017 udgør kr. 784.381 mod kr. 724.647 i 2016.

Genbrug er fortsat en vigtig indtægtskilde for KFUKs Sociale Arbejde takket være en stor indsats og et dedikeret engagement fra de frivillige butiksmedarbejdere over hele landet. Det samlede økonomiske overskud er faldet lidt fra kr. 834.272 i 2016 til kr. 768.779 i 2017. Dette skyldes imidlertid ikke fald i omsætningen, men

der i 2017 har været større udgifter i butikken i Istedgade til husleje og vedligehold. Det er glædeligt, at butikken i Aalborg i 2017 har opnået et bedre resultat, og at butikken i Odense fortsat løfter en vigtig opgave sammen med Reden Odense i form af et beskæftigelsesprojekt for Odense Kommune.

Vi har også i 2017 modtaget en andel af tilskuddet fra Vestergades Genbrug i Stuer. Denne butik drives i et frugtbart samarbejde mellem Mission Afrika Genbrug og KFUKs Sociale Arbejde. Mission Afrika står for administrationen af butikken og overskuddet fordeles med 2/3 til Mission Afrika og 1/3 til KFUKs Sociale Arbejde. I 2017 svarede vores andel til kr. 70.000.

Endelig er der i 2017 en indtægtsfremgang på kr. 290.508 fra institutionernes bidrag til fælles udgifter. Denne merindtægt afspejler dels en positiv udvikling og vækst i aktiviteter og projekter lokalt dels det forhold, at bidragsprocenten blev opjusteret fra 3,25 % til 3,50 % i 2017. Bidraget dækker - ud over hovedkontorets daglige servicering af og støtte til institutionerne – også institutionernes udgifter til drift af hjemmeside og IT platform, revision, juridisk rådgivning ved advokat samt medlemskab af Dansk Erhverv og brancheorganisationen Selveje Danmark.

KFUKs Sociale Arbejde får således sine indtægter fra flere forskellige og uafhængige kilder, og denne spredning i indtægtskilder gør foreningen mindre sårbar over for ændringer i støtteordninger og andre udefrakommende påvirkninger af økonomien.

UDGIFTER

Det forøgede aktivitetsniveau i form af

udvikling af og investering i nye projekter, der med tiden skal kunne bære sig selv, har i 2017 medført en stigning i foreningens udgifter. De samlede udgifter steg således fra kr. 5.887.371 i 2016 til kr. 6.401.844 i 2017. Stigningen er fordelt på flere poster.

Den væsentligste udgiftspost er personale, hvor der har været en stigning fra 2016 til 2017 på kr. 413.755 svarende til 9,5 %. Dette skal sammenholdes med, at der omregnet til årsværk har været en forøgelse fra 9,6 årsværk i 2016 til 11,4 ved udgangen af 2017. En væsentlig årsag hertil er ansættelsen af 2 barselsvikarer svarende til 1,4 årsværk. De samlede lønudgifter på kr. 4.376.655 inkluderer pension, lønadministration, udgifter til personalepleje, uddannelse og rekruttering.

Derudover har der været mindre stigninger på en række administrative poster som kontorhold, fundraising, bestyrelse, møder og rejser. En mindre udgift er i 2017 gået til fejring af KFUKs Sociale Arbejde 70 års jubilæum.

PROJEKTER

Metodeprojekt. I 2016 fik KFUKs Sociale Arbejde midler fra udviklingspuljen under Satspuljen til at udvikle en ny landsdækkende resultatbaseret model i Rederne for arbejdet med udsatte mennesker. Projektet løber frem til udgangen af 2018, og tilskuddet på i alt kr. 2.900.000 finansierer en fuldtidsansat metodekonsulent på hovedkontoret samt køb af timer hos lokale medarbejdere i alle Rederne.

Reden Aalborg åbnede som et nyt projekt under hovedkontoret i november 2014, og Reden Aalborg har nu ved udgangen af 2017 ansat 5 medarbejdere, svarende til 4,14 årsværk. Ud over dette personale havde Reden i regnskabsåret 2 timelønnede konsulenter og ca. 20 frivillige tilknyttet. Den overordnede ledelsesfunktion varetages af hovedkontoret, men i 2018 vil Reden Aalborg få egen bestyrelse på linje med de øvrige Reder.

Reden Aalborg har fra 2016 til 2017 registreret en fremgang i antal af brugere fra 102 til 151 personer fordelt på 142 kvinder og 9 mænd. I alt er Reden blevet besøgt 964 gange i 2017. I Sundhedsklinikken er antallet af konsultationer steget fra 58 i 2016 til 75 i 2017, og der er sket en stigning i antallet af udførte test for køns sygdomme fra 56 til 65 i samme periode.

Reden Aalborg har i 2017 været finansieret af en grundbevilling på kr. 497.903 fra Aalborg Kommune men drives hovedsagelig med støtte fra offentlige puljer, fonde, legater samt andre private donationer til specifikke projekter. Reden Aalborg har således i 2017 igangsat et nyt østeuropæisk projekt i samarbejde med Aalborg Kommune og et nyt nationalt sundhedsprojekt med fokus på udenlandske kvinder generelt finansieret af Tryk Fonden. Statslige puljer har bl.a. finansieret et nyt Peer-to-Peer projekt samt et projekt målrettet thailandske kvinder. Som de øvrige Reder har Reden Aalborg også haft fokus på dokumentation gennem det fælles metodeprojekt finansieret af Satspuljemidler.

I 2017 har der også fortsat været fokus på udvikling af Redens tilbud, herunder afholdt et minikursus for afhjælpning af underlivssmerter ved en uddannet fysioterapeut samt en selvhjælpsgruppe. Der har ligeledes været fokus på forsat etablering af et frivilligt team og opkvalificering af hele medarbejdergruppen med støtte fra Offerfonden. Endelig skal nævnes tilskud fra OAK Foundation og Spar Nord Fonden.

De samlede indtægter og overførte bevillinger udgør i 2017 kr. 2.986.112, mens udgifterne er på i alt kr. 2.027.530. Restmidlerne på i alt kr. 958.583 overføres til 2018. I 2018 vil det være en prioritet at finde en permanent finansieringskilde yderligere til Reden Aalborg ud over det faste tilskud fra Aalborg Kommune.

Reden Aalborg har siden sin start lejet sig ind hos KFUM og KFUK i Danmarksgade, hvilket har været en optimal beliggenhed i forhold til prostitutionsmiljøet og det opsøgende arbejde. I foråret 2018 er Reden Aalborg flyttet til nye og større lokaler i Aalborg centrum. Der er tale om 2 sammenhængende lejemål med adresse Vesterbro 91 og Urbansgade 22.

INSTITUTIONERNE

Rederne har fortsat formålet at samle midler ind til aktiviteter, der ikke kan dækkes af sats- og kommunale midler. Midlerne kommer fra en bred indsats, hvis formål er at henlede opmærksomheden på det store arbejde Rederne udfører, og som foregår via pressedækning, foredrag og andre udadvendte aktiviteter samt via donationer fra private samt fonde og legater. 2017 er kendetegnet ved stigende besøgstal og aktivitetsniveau for alle Reders vedkommende.

REDEN KØBENHAVN

Reden København finansieres i 2017 af driftstilskud fra Børne- og Socialministeriet (permanente satspulje-midler) på kr. 7.100.000 svarende til 80,6 % og et driftstilskud fra Københavns Kommune på kr. 1.713.840 svarende til 19,4 % af den samlede ordinære drift.

Reden Københavns regnskab for 2017 er i balance. Udgifterne til socialfagligt personale har været kr. 375.000 højere end budgetteret, primært som følge af lønudgifter til fratrådte medarbejdere. Dette opvejes af, at udgifter til vikarer har været ca. kr. 172.000 lavere end budgetteret, primært som følge af et lavt sygefravær samt et overhead på udgifter til projektløbninger på ca. kr. 110.000.

Reden Københavns personale udgør omregnet til årsværk i alt 21,72 årsværk fordelt med 10 fastansatte og 11,72 deltidansatte/vikaransatte. Hertil kommer Redens frivillige, som dels omfatter kompetencefrivillige fx læge, frisør m.v., dels frivillige der særligt bistår aftenvagten med praktiske opgaver, følgeskab og aktiviteter med kvinderne m.v. I 2017 har frivillige lagt ca. 1628 timer i Reden København.

Reden København har i 2017 haft 8.465 besøg af 299 forskellige kvinder (7.856 besøg af 315 forskellige kvinder i 2016).

- 78 nye henvendelser (93 i 2016)
- 3.412 gange aftensmad (3.078 i 2016)
- 2.701 sovende (2.634 i 2016)
- 2.032 nattilbud (1.100 i 2016)
- 772 telefonrådgivninger (595 i 2016)
- 129 terapi sessioner for 24 forskellige kvinder (i perioden 1.5.-31.12.2017)
- 197 gange deltagelse i arrangementer (sociale, krop og sundhed, brugermøder, krea m.v.)

Nedenstående ydelser er pga. af nyt registreringssystem kun opgjort i perioden 18.10.-31.12.2017:

- 231 samtaler (rådgivning, motivation, omsorg)
- 86 følgeopgaver, bisidning, netværksmøder m.m.

I januar 2015 lancerede KFUKs Sociale Arbejde og Reden København forebyggelsesprojektet Reden Ung med støtte fra Satspuljen. Reden Ung har til formål at opsamle viden om, hvordan man kan forebygge prostitution og gråzoneprostitution blandt unge. Undervisningsmaterialet

Gråzoner blev derfor lanceret i starten 2016 som et tematisk projektførløb for udskoling og ungdomsuddannelser om seksuelle gråzoner i ungdomslivet. Der har været stor efterspørgsmål på disse undervisningsforløb i 2017.

Reden Ung har i 2017 rådgivet unge, der overvejer at købe eller sælge seksuelle ydelser, og denne rådgivningsportal havde i 2017 i alt 288 henvendelser mod 156 året før, mens Reden Ungs hjemmeside blev besøgt af 9.328 unikke brugere. Satspuljefinansieringen er ophørt pr. 31.12.2017, men Reden Ung fortsætter i 2018 bl.a. baseret på midler fra Augustinus Fonden.

REDEN ODENSE

Reden Odense er i 2017 finansieret af et driftstilskud fra Børne- og Socialministeriet (permanente satspulje-midler) på kr. 3.100.000 svarende til 49 % og et kommunalt driftstilskud fra Odense Kommune på kr. 3.270.816 svarende til 51 %. Reden Odenses regnskab for 2017 er i balance.

I 2017 havde Reden Odense 14 fastansatte medarbejdere svarende til 9 årsværk. Dertil kommer et gennemsnitligt antal tilkaldte vikarer på 6-10 medarbejdere svarende til 8,1 årsværk. Redens frivillige medarbejdere lagde i alt 1.650 timers arbejde i Reden. Åbningstiden er 20,5 timer i døgnet, og efter aftale med Odense Kommuner har der været ferielukket i uge 30 og 31.

Reden Odense har i 2017 haft 4.762 besøg af 179 forskellige kvinder, hvilket er en stigning i forhold til 2016, hvor Reden havde besøg af 166 forskellige.

- 62 nye henvendelser (39 i 2016)
- 3.594 måltider fordelt på morgen-, frokost-, aften- og natmåltider (2.843 i 2016)

Reden Odenses nattilbud har ligeledes oplevet en stigning i antallet af kvinder i løbet af 2017. I første kvartal af 2017 havde Reden i gennemsnit 2,9 besøgende kvinder pr. nat. Dette tal var i sidste kvartal 4,5 besøg pr. nat.

Aktiveringsprojektet "REDEN GENBRUG" fortsatte i 2017, og Reden har etableret et samarbejde med rengøringsfirmaet DanRen, der rekrutterer borgere fra aktiveringsprojektet til ordinær beskæftigelse.

I anden halvdel af 2017 har Reden Odense gennemført en større udvendig renove-

ring med maling af mur- og plankeværk samt etablering af nyt gårdhavemiljø.

Reden Odense vil i 2018 fortsætte den daglige drift af Reden som et godt og sikkert værested for kvinder. Fokus i 2018 vil være rettet mod den fortsatte integrering af læringen fra metodeudviklingsprojektet i det socialfaglige arbejde og dokumentation af effekterne heraf. Reden ønsker at afprøve det opsøgende arbejde i prostitutionsarenaer på Fyn samt udvikle driften af en nyetableret sundhedsklinik.

REDEN AARHUS

Reden Aarhus finansieres af et driftstilskud fra Børne- og Socialministeriet (permanente satspulje-midler) på kr. 5.000.000 svarende til 79 % og et tilskud fra Aarhus Kommune, der i 2017 var på kr. 1.204.265 svarende til 19 %. Reden Aarhus gik ud af 2017 med et underskud på kr. 132.761 svarende til 2 %, som dækkes af private midler.

Reden Aarhus har 12 faste medarbejdere svarende til 9 årsværk. Der er tilknyttet 7 vikarer svarende til 6,5 årsværk samt 17 frivillige, der hver i gennemsnitlig tilbyder ca. 4 timers frivilligt arbejde pr. uge, hvilket svarer til i alt ca. 1.460 timer i 2017.

Reden Aarhus har i 2017 haft 3.911 besøg af 181 forskellige kvinder. Der er således tale om uændret besøgstal i forhold til 2016.

Redens daglige åbningstid er fra kl. 13.15-08.00, således at Reden fungerer som et dag- og rådgivningstilbud fra 13.15-22.00 og som et akut aften- og nattilbud fra 22.00-08.00. Reden har åbent alle ugens dage – hele året rundt. I 2017 har der kun været få lukkedage på grund af uddannelse og kompetenceløft i personalegruppen, vikarmangel eller af sikkerhedsmæssige årsager. Det har primært været aften- og nattilbuddet, der har haft lukkedage i 2017.

Reden Aarhus afsluttede i 2017 et grønlandeprojekt støttet af Salling Fonden. Projektet havde til formål at skabe en større forståelse for de grønlandske kvinders livssituation, deres udfordringer og problemer, således at personalet kan arbejde målrettet og konstruktivt med de udsatte grønlandske kvinder. I forlængelse af dette projekt blev der udgivet en rapport, der opsamler den viden projektet indsamlede. I slutningen af 2017 fik Reden en ny bevilling, som netop har til formål at understøtte og motivere de grønlandske kvinder på baggrund af de op-

samlede erfaringer. Dette projekt løber frem til 1.11.2018 og har desuden som mål at etablere en forbindelse til myndighederne.

Redens leder gennem 17 år, Joan Fisker Hougaard, gik på pension den 1.8.2017 og er blevet efterfulgt af Anders Sørensen, der kommer fra en lederstilling i hjemløseorganisationen WeShelter i København.

Reden Aarhus vil i 2018 have fokus på nye tiltag og indsatser, der kan være behjælpelige i henhold til Redens målgruppe. Helt konkret vil Reden i starten af 2018 arbejde aktivt på at få etableret et sundhedstilbud drevet af (fag)frivillige. Desuden er det planen at etablere et erhvervs- og foreningsnetværk, "Redens Venner", der skal fungere som både et ambassadørkorps og et indsamlingsnetværk lokalt.

REDEN INTERNATIONAL

Reden International er primært finansieret af midlertidige SATS-puljemidler under regeringens "Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2015-2018" med kr. 4,5 mio. årligt til Reden Internationals krisecenter og ca. kr. 400.000 til det socialfaglige arbejde i Mødestedet. Øvrige aktiviteter er finansieret af private øremærkede midler til projekter samt private ikke øremærkede midler / frie midler.

Reden International har opgjort til årsværk i alt 12,94 årsværk fordelt med 5 faste medarbejdere og 7,94 deltids-/vikaransatte. Dertil kommer frivillige, som dækker vagter på krisecenteret og i Natcafeen samt afholder aktiviteter for kvinderne i de forskellige tilbud. Der er i alt lagt 1.524 timer af frivillige i Reden International i 2017.

Krisecentrets målgruppe er kvinder, der er identificerede som ofre for menneskehandel eller potentielt handlede kvinder, der er i en udredningsfase. Det er et tilbud for kvinder, der ønsker hjælp til at komme ud af et handelsforhold, og som ønsker at modtage ét af de eksisterende tilbud til ofre for menneskehandel i Danmark. Krisecenteret har plads til 12 kvinder.

- Der var i 2017 72 ophold på krisecenteret af 63 forskellige kvinder.
- 48 af kvinderne er fra Nigeria, 9 fra Thailand.
- Krisecenteret har i 2016 haft 43 % belægning.

Mødestedet drives i et samarbejde mellem Reden International og Center mod

Menneskehandel (CMM), som led i handlingsplanen. I Mødestedet får udenlandske kvinder i prostitution tilbudt støtte og rådgivning. I forbindelse med Mødestedet driver Reden International en Natcafe finansieret af en bevilling fra OAK Foundation. Natcafeen har åbent torsdag, fredag og lørdag nat for udenlandske kvinder i prostitution og tilbyder et pusterum fra gaden, mad og drikke, prævention, adgang til pc samt socialt samvær og oplysning. Samtidig bliver natcafeen brugt til at skabe vigtige relationer til brugerne som led i det opsøgende arbejde og information om tilbud i Mødestedet og sundhedsklinikken.

Der var i 2017 åbent 144 nætter i Natcafeen

- I alt 6743 besøgende, dvs. 47 besøgende pr. nat
- 75 kvinder, som ikke havde været i Natcafeen før
- De fleste brugere af Natcafeen er Nigerianere, sekundært Rumænere
- 51 gange opsøgende gadeplansarbejde i aften- og nattetimerne

Reden International indgår i den nye handlingsplan, der træder i kraft 1.1.2019. Det er på nuværende tidspunkt ikke endeligt afklaret, hvilke opgaver Reden International fremadrettet skal løse, og hvordan det økonomiske fundament herfor vil se ud.

FÆLLES PROJEKTER FOR INSTITUTIONERNE

I første del af 2017 havde KFUKs Sociale Arbejde fokus på forebyggelse af konflikter, trusler og vold med afsæt i en fælles medarbejderdag i januar måned og efterfølgende workshops lokalt. Temaet blev fulgt op på den årlige arbejdsmiljøkonference i maj. Projektet, der også inddrog de frivillige, blev finansieret af PUF midler.

I anden del 2017 igangsatte Reden International, Reden Odense og Reden Aalborg et nyt sundhedsprojekt finansieret af TRYG Fonden. Sundhedsprojektet indbefatter etableringen af en sundhedsklinik på Reden Odense drevet af frivillige læger samt en ansvarlig projektmedarbejder fra Reden og supplerer dermed de eksisterende sundhedsklinikker i København og Aalborg. Projektet indebærer, at der gennemføres en kortlægning af prostitutionsområdet på Sjælland, Fyn og i Nordjylland med henblik på opsøgende arbejde og til-

bud om et anonymt sundhedstilbud i 2018.

FREMTIDEN

Det forløbne år har således været kendetegnet ved udvikling og vækst i forhold til de socialfaglige tilbud.

KFUKs Sociale Arbejdes krisecenter kunne fejre 1 års fødselsdag d. 1.11.2017. Det nye takstfinansierede krisecenter målrettet danske og udenlandske kvinder udsat for prostitutionsrelateret vold har haft en høj belægningsprocent hele året og dermed bevist sin eksistensberettigelse. Krisecentret er etableret som en selvejende institution, der drives i tilknytning til Reden København og Reden International og under ledelse af samme forstander.

Krisecentret i København kan imidlertid ikke modtage kvinder i misbrug, da beboerne kan medbringe børn. KFUKs Sociale Arbejde ser derfor et klart behov for at etablere endnu et krisecenter, hvor Redernes kvinder kan rummes. Hovedkontoret har derfor i samarbejde med Reden Odense gennem 2017 afsøgt mulighederne for at oprette endnu et krisecenter og denne gang i Odense. I efteråret 2017 fik KFUKs Sociale Arbejde således en 2 årig bevilling fra Satspuljens udviklingsmidler til at opbygge en metode, der muliggør etableringen af et § 109 tilbud for voldsudsatte kvinder med misbrug. I løbet af 2018 skal Redernes Krisecenter derfor finde egnede lokaler, ligesom der skal nedsættes en bestyrelse. Organisatorisk er det tanken at anvende modellen fra København, således at der bliver genkendelige ledelseslag på tværs i KFUKs Sociale Arbejde.

Siden 2015 har KFUKs Sociale Arbejde afholdt et årligt strategiseminar med deltagelse af Landsbestyrelsen, repræsentanter for lokale bestyrelser samt alle ledere. Disse seminarer har givet inspiration til udvikling af nye projekter samt styrket samarbejdet på tværs af institutionerne. Som noget nyt blev strategiseminarer i 2017 suppleret med en temadag for alle medarbejdere.

I februar 2018 blev successen gentaget, og et nyt medarbejderseminar med 120 deltagere blev afholdt i tilknytning til stra-

KFUKs Sociale Arbejde vil i de kommende år fortsat prioritere det øgede fokus på faglighed, etik, evidens og metodeudvikling for at bevare og styrke organisationens position som troværdig, respekteret og synlig samarbejdspartner både lokalt, nationalt og internationalt.

tegiseminarer. Formålet med at samle medarbejderne på tværs af institutionerne er at give mulighed for videns- og erfaringsudveksling samt at skabe en fælles identitet og forståelse af fælles mål og strategier. I 2018 vil Landsbestyrelsen således godkende en ny strategiplan, hvor medarbejderne har fået mulighed for at bidrage til og prioritere nye indsatsområder i KFUKs Sociale Arbejde.

KFUKs Sociale Arbejde skal også fremover løfte rollen som fortaler for brugerne, udvikle nye sociale tilbud og bidrage til en stærk og engageret frivillig sektor. Rollen som civilsamfundsaktør forudsætter, at organisationen fortsat kan skabe balance mellem at være en "fri stemme" og leverandør af velfærdsydelser til det offentlige. KFUKs Sociale Arbejde vil også fortsat have fokus på at have en sund økonomi, men det økonomiske må ikke fylde så meget, at vi ikke tør stå ved vore synspunkter. Det overordnede mål er at sætte den enkelte bruger af vores socialfaglige tilbud i stand til at forbedre sin egen livssituation. Derfor vil KFUKs Sociale Arbejde i de kommende år fortsat prioritere det øgede fokus på faglighed, etik, evidens og metodeudvikling for at bevare og styrke organisationens position som en troværdig, respekteret og synlig samarbejdspartner både lokalt, nationalt og internationalt.

	INDTÆGT	UDGIFT	NETTO	2016
INDTÆGTER – LANDSORGANISATIONEN				
Støttemedlemmer og gaver				
Medlemskontingenter	69.600			69.400
Støttemedlemmer og kredse	486.655			513.965
Gavebreve	43.403			65.376
Modtaget arbejdsbærende	104.726		704.384	582.562
Indsamling og fundraising				
Fonde og legater	88.049			128.899
Fonde øremærket til særlige formål	75.000			95.000
Kollekter	82.895		245.944	88.403
Offentlig støtte				
Tips- og lottomidler	511.066			492.940
Tilskud til distribution af Budstikken	7.857			7.712
Momskompensation	265.458		784.381	223.995
Arrangementer og salg				
Salg (netto) og foredragsvirksomhed	8.458		8.458	30.864
Finansielle poster				
Renter og kursregulering (bank og obligationer)	935.979		935.979	839.686
Genbrugsbutikker				
København, Odense og Aalborg	1.584.310	885.531	698.779	759.272
Genbrug Struer	70.000		70.000	75.000
Ejendomsdrift				
Holsteinsgade, København				
Lejeindtægter	1.131.448			
Udgifter		659.545		
Hensat til vedligeholdelse		100.000	371.903	-527.153
Lindevangen/Lærkehøj, Frederiksberg				
Lejeindtægter	3.335.069			
Udgifter		417.740		
Hensat til vedligeholdelse		800.000	2.117.329	2.267.409
Sjællandsgade, Aarhus				
Lejeindtægter	501.343			
Udgifter		164.413		
Hensat til vedligeholdelse		150.000	186.930	198.576
Indtægter, i alt	9.301.316	3.177.229	6.124.087	5.911.906
UDGIFTER – LANDSORGANISATIONEN				
Løn- og personaleomkostninger		3.037.803		-2.868.031
Lokaleomkostninger		299.248		-295.774
Kontorhold og administration		1.079.514		-1.007.861
Institutionernes bidrag til Fælles omkostninger		-1.497.232		1.206.724
PR, fundraising, information, kurser m.m.		2.025.239		-1.715.705
Udgifter i alt		4.944.572	-4.944.572	-4.680.647
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT			1.179.515	1.231.259
Transport til næste side	9.301.316	8.121.801	1.179.515	1.231.259

		INDTÆGT	UDGIFT	NETTO	2016
Transport fra forrige side		9.301.316	8.121.801	1.179.515	1.231.259
AKTIVITETSOMRÅDER, PROJEKTER, HENSÆTTELSER					
Reden København	Samlede udgifter afholdt af offentlige midler		8.812.758		-8.787.221
	Socialministeriet, Satspuljemidler	7.100.000			7.100.000
	Tilskud Københavns kommune	1.713.840			1.687.404
	Renteudgifter		1.082		-183
	Arv, gaver, fonde, kollekter og støttemedlemmer	521.227			1.357.196
	Øremærkede midler til projekter/særlige formål	3.468.286			3.149.578
	Afholdte udgifter af private og øremærkede midler		3.622.593		-6.009.005
	Overført fra 2016 til 2017, private/ørem. midler	5.164.738			6.666.969
	Overført til anvend. i 2018, private/ørem. midler		5.531.658		-5.164.738
		17.968.091	17.968.091	0	0
Reden Odense	Samlede udgifter afholdt af offentlige midler		6.370.029		-6.275.588
	Tilskud Odense kommune	3.270.816			3.175.720
	Socialministeriet, Satspuljemidler	3.100.000			3.100.000
	Renteudgifter		787		-132
	Arv, gaver, fonde, kollekter og støttemedlemmer	305.741			381.615
	Øremærkede midler til projekter/særlige formål	74.801			383.767
	Afholdte udgifter af private og øremærkede midler		359.199		-470.598
	Overført fra 2016 til 2017, private/ørem. midler	1.549.483			1.254.699
	Overført til anvend. i 2018, private/ørem. midler		1.570.826		-1.549.483
		8.300.841	8.300.841	0	0
Reden Aarhus	Samlede udgifter afholdt af offentlige midler		6.203.151		-6.195.435
	Socialministeriet, Satspuljemidler	5.000.000			5.000.000
	Tilskud Aarhus kommune	1.204.265			1.195.537
	Renteudgifter		1.114		-102
	Underskudsdekning fra Landsorganisationen	0			78.437
	Arv, gaver, fonde, kollekter og støttemedlemmer	294.220			221.967
	Øremærkede midler til projekter/særlige formål	316.778			346.268
	Overført fra 2016 til 2017, private/ørem. midler	99.213			191.303
	Afholdte udgifter af private og øremærkede midler		514.963		-738.762
	Overført til anvend. i 2018, private/ørem. midler		195.248		-99.213
		6.914.476	6.914.476	0	0
Reden Aalborg	Samlede udgifter afholdt af offentlige midler		497.403		-593
	Tilskud Aalborg kommune	497.403			0
	Overført fra 2016 til 2017, offentlige tilskud	0			593
	Arv, gaver, fonde, kollekter og støttemedlemmer	300.189			133.512
	Øremærkede midler til projekter/særlige formål	1.676.644			1.820.759
	Overført fra 2016 til 2017, private/ørem. midler	806.807			315.334
	Afholdte udgifter af private og øremærkede midler		1.702.935		-1.462.798
	Overført til anvend. i 2018, private/ørem. midler		1.080.705		-806.807
		3.281.043	3.281.043	0	0
Projekter på tværs af landsorganisationen og rederne	Indgåede projektmidler	1.729.505			774.790
	Overført fra 2016 til anvendelse i 2017	316.641			135.545
	Afholdte udgifter af projektmidler		1.845.905		-593.694
	Overførte projektmidler til anvendelse i 2018		200.241		-316.641
		2.046.146	2.046.146	0	0
TILSKUD	Tilskud til institutionerne		44.322	-44.322	-212.921
HENSÆTTELSER	Hensat til udviklingsprojekter og særlige formål		523.011	-523.011	-575.000
ÅRETS OMSÆTNING OG RESULTAT		47.811.913	47.199.731	612.182	443.338

BALANCE 31/12 2017	AKTIVER	
	2017	2016
Anlægsaktiver		
Ejendomme	47.653.280	47.653.280
Deposita	357.565	352.701
Lån til Krisecenter §109, til afvikling over 10 år	502.667	560.669
Anlægsaktiver i alt	48.513.512	48.566.650
Omsætningsaktiver		
Øvrige tilgodehavender	784.601	682.603
Mellemregning med Krisecenter §109	27.921	216.914
Mellemregning med Reden International	115.185	113.718
Varebeholdning	23.090	28.195
Likvide beholdninger	6.738.467	5.192.735
Værdipapirer	13.905.887	12.691.054
Omsætningsaktiver i alt	21.595.151	18.925.219
AKTIVER I ALT	70.108.663	67.491.869
	PASSIVER	
Egenkapital		
Saldo primo	33.653.064	33.209.726
Årets resultat	612.182	443.338
	34.265.246	33.653.064
Hensættelser		
Hensat til arbejde m.v., Reden i København	5.531.658	5.164.738
Hensat til arbejde m.v., Reden i Aarhus	195.248	99.213
Hensat til arbejde m.v., Reden i Odense	1.605.958	1.584.615
Hensat til arbejde m.v., Reden i Aalborg	1.080.705	806.807
Hensat til udvendig vedligeholdelse, ejendomme	3.630.048	2.580.048
Hensat til udviklingsarbejde og særlige formål	1.312.716	1.201.142
	13.356.333	11.436.563
Langfristede gældsforpligtelser – prioritetsgæld		
Prioritetsgæld	15.789.659	17.006.540
Kortfristede gældsforpligtelser		
Afdrag på prioritetsgæld, der forfalder indenfor 1 år	1.200.000	1.150.000
Mellemregning med Kontaktcentret, Vesterbro	997.640	1.950
Forudbetalt driftstilskud 2018	1.312.026	1.247.709
Skyldig ATP	56.138	55.854
Andre kreditorer	508.068	685.443
Skyldige feriepenge, funktionærer	2.376.595	2.162.406
Skyldige deposita Holsteinsgade	246.958	92.340
	6.697.425	5.395.702
Gældsforpligtelser i alt	22.487.084	22.402.242
PASSIVER I ALT	70.108.663	67.491.869

DRIFTSREGNSKAB
for institutioner under KFUKs Sociale Arbejde

		INDTÆGT	UDGIFT	NETTO	2016
Lindevangen	Samlede udgifter Lindevangen		10.458.560		-10.371.817
	Samlede udgifter akutboliger for unge		1.577.714		-1.579.248
	Samlede udgifter Bofællesskabet Udsigten		884.989		-834.121
	Samlede udgifter Bostøtten		1.096.507		-1.078.510
	Frederiksberg kommune tilskud	14.182.029			14.004.965
	Finansielle udgifter		5.497		-194
	Driftsresultat Frederiksberg Kommune		158.762		0
Lærkehøj	Samlede udgifter Lærkehøj		18.279.631		-17.242.193
	Frederiksberg kommune tilskud	18.230.299			17.217.651
	Finansielle udgifter		-2		-113
	Driftsresultat Frederiksberg Kommune		-49.330		0
Kontaktcentret	Samlede udgifter		3.662.093		-3.449.104
	Københavns kommune tilskud	3.680.000			3.516.011
	Driftsresultat Københavns Kommune		17.907		0
Reden International	Samlede driftsudgifter		4.447.416		-4.511.432
	Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration	4.444.606			4.453.818
	Finansielle indtægter	2.810			2.128
	Overført offentlige midler fra 2015 til 2016	0			55.486
	Private bidrag, fonde/legater samt salg	150.518			197.496
	Øremærkede midler til projekter/særlige formål	2.115.964			1.585.796
	Overførte øremærkede og frie midler fra 2016	1.183.485			1.662.624
	Afholdte udgifter af private og øremærkede midler		2.912.952		-2.262.431
	Overførte øremærkede og frie midler til 2018		537.015		-1.183.485
					0
KFUKS Sociale Arbejdes Krisecenter 01.10 2016-31.12 2017	Samlede driftsudgifter		6.490.227		0
	Finansielle udgifter		308		0
	Nettoomsætning - salg af pladser	7.046.666			0
	Projektmidler	1.800.727			0
	Resultat overført til kapitalkonto		2.356.858		0

